

În conformitate cu prevederile art. 12 alin. (1) și ale art. 27 alin. (1) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, Consiliul adoptă următoarea

DECIZIE

Nr.

Data:

Prin contestația înregistrată la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor cu nr. 56336/27.10.2021, înaintată de SC SRL, cu sediul în ..., înregistrată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. ..., având ..., cu sediul ales pentru comunicarea actelor de procedură la punctul de lucru situat în sat ..., reprezentată convențional prin avocat ..., cu sediul în ..., formulată împotriva documentației de atribuire elaborată de COMUNA ..., cu sediul în comuna ..., ..., în calitate de autoritate contractantă, în cadrul procedurii de atribuire simplificate a contractului de achiziție publică având ca obiect „*Execuție lucrări pentru investiția - Modernizarea sistemului de iluminat stradal în Comuna ..., Județul ...*”, cod CPV 45316000-5, s-a solicitat:

- *în principal, obligarea autorității contractante la luarea măsurilor corective care se impun, în sensul refacerii documentației de atribuire prin înlăturarea cerințelor nelegale și suspendarea procedurii de atribuire până la soluționarea contestației;*

- *în subsidiar, în cazul imposibilității adoptării măsurilor corective, anularea procedurii de atribuire;*

- *obligarea autorității la plata cheltuielilor de judecată.*

Prin Încheierea nr. ..., Consiliul s-a pronunțat asupra capătului de cerere de suspendare a procedurii de atribuire până la soluționarea fondului contestației, pe care l-a respins ca rămas fără obiect.

**CONSILIUL NAȚIONAL DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR,
asupra cauzei de față, constată următoarele:**

Consiliul a fost legal sesizat și este competent, potrivit dispozițiilor art. 12 alin. (1) din Legea nr. 101/2016, să soluționeze contestația de față, prin care SC SRL, în calitate de operator economic interesat de participarea la procedura de atribuire în cauză, critică prevederile documentației de atribuire, solicitând, în principal, refacerea

acesteia prin înlăturarea cerințelor nelegale indicate mai jos, iar în subsidiar, în cazul imposibilității adoptării măsurilor corective, anularea procedurii de atribuire.

Petenta consideră că prin modalitatea de redactare a documentației au fost încălcate o serie de principii susținute de legislația privind achizițiile publice, respectiv principiul tratamentului egal, al transparenței și al proporționalității, având în vedere următoarele aspecte:

1. În ceea ce privește solicitarea din fișele tehnice ale aparatelor de iluminat „*Compartimentul optic echipat cu dispersor din sticlă clară, plană, securizată*”, cerința impusă ca specificație tehnică - constructivă, este contrară prevederilor Legii nr. 98/2016, în condițiile în care însăși autoritatea solicită ca fiecare LED să aibă o lentilă specifică, care nu poate fi decât din policarbonat optic tratat UV, PMMA.

Contestatoarea susține că prin această specificație, autoritatea se abate de la Ghid și impune această condiție în afara prevederilor standardelor privind iluminatul public. Conform Ghidului aferent Programului privind sprijinirea eficienței energetice și a gestionării inteligente a energiei în infrastructura de iluminat public derulat în cadrul Administrației Fondului pentru Mediu, singurele standarde ce trebuie respectate, conform art. 10 lit. c) sunt SR EN 13201 și SR EN 60598.

Întrucât Ghidul nu impune cerințele solicitate, contestatoarea consideră că fișele tehnice conțin cerințe restrictive cu efectul de a înlătura concurenței de la licitație.

La aparatele de iluminat cu tehnologie LED, sticla nu are rol de dispersor, ci are rolul de a etanșa compartimentul optic și de a corespunde la testul de praf și apă, conform standardului SR EN 60529:1995. Noile tehnologii folosesc lentilele atât pentru dispersia luminii, cât și pentru dirijarea pe suprafața care trebuie iluminată, respectiv calea de rulare - drum, alee pietonală etc.

Contestatoarea face precizarea că sticla face parte dintr-o tehnologie veche, apărută la începutul iluminatului cu LED-uri, astfel că în prezent foarte mulți producători au renunțat la folosirea sticlei cu rol de etanșare, fiind înlocuită cu lentila tip „multilens” prevăzută cu garnitură din cauciuc siliconic care asigură în același timp dispersia luminii, conform cerințelor de SR EN 13201-1:2015 pentru calea de rulare respectivă. Această lentilă este o structură monobloc din material plastic transparent (uzual policarbonat tratat UV) care include toate lentilele asociate fiecărui LED, asigurând un grad de protecție de IP67 conform SR EN 60529:1995 rezistentă la impact de minim IK10, conform SR EN 62262:2004, toate aceste performanțe fiind superioare soluției cu lentile și geam din sticlă securizată și tratată termic.

Totodată, susține că soluția de compartiment optic formată din lentila „multilens” este mai eficientă din punct de vedere optic, deoarece se folosește tehnologia TIR (Total Internal Reflection), unde eficiența

optică este de peste 92%, spre deosebire de soluția cu două compartimente optice, unde geamul din sticlă securizată termic introduce pierderi de minim 10%, în funcție de grosimea sticlei, din cauza reflexiilor de la suprafața acesteia, eficiența optică totală fiind de maxim 83%. Niciun aparat de iluminat cu LED care folosește sticlă transparentă tratată termic și securizată comercializat în România pentru iluminatul stradal nu rezistă la impact IK10. De asemenea, sticla nu asigură dispersia luminii pe calea de rulare conform SR EN 13201.

Producătorii aparatelor de iluminat cu LED-uri folosesc în procesul de producere al acestora mai multe tehnologii pentru protecția compartimentului optic și împotriva prafului și al apei, respectiv pentru rezistența la impact conform standardului SR EN 62262:2004, printre aceste tehnologii fiind polycarbonatul transparent, respectiv cauciucul siliconic transparent, toate tratate UV.

Contestatoarea consideră că, în situația în care autoritatea solicită doar sticlă clară plană și securizată cu rol împotriva prafului și al apei, o face strict pentru a restricționa accesul mai multor ofertanți.

Mai mult, arată că în fișa tehnică nr. 2, punctul 1.18, „*aparat de iluminat stradal LED 40W*”, se impune ca materialul folosit să fie PMMA, de unde rezultă că autoritatea cunoaște că în locul sticlei pot fi folosite și alte materiale și acceptă performanțele aparatului de iluminat cu utilizarea acestora din urmă.

În opinia petentei, atât timp cât gradul de protecție, rezistență la impact, eficiență luminoasă, durată de viață și menținerea fluxului luminos sunt îndeplinite de un aparat de iluminat al cărui compartiment optic nu este cu sticlă, ar trebui să se accepte și aparate de iluminat care nu au sticlă în componența sistemului optic.

Anticipând că proiectantul ar putea argumenta solicitarea sticlei pe motiv că polycarbonatul este inferior din punct de vedere calitativ, aceasta face următoarele precizări:

- polycarbonatul folosit la iluminatul cu LED este unul special, optic, tratat UV pentru a nu se degrada în timp și pentru a rezista la șocuri mecanice până cel puțin IK8;

- toate aparatele de iluminat cu tehnologie LED folosesc lentile din polycarbonat optic pentru a se asigura distribuția luminoasă conform standardelor;

- se solicită în fișa tehnică ca aparatele de iluminat să fie dotate cu lentile specifice pentru a se asigura distribuția luminoasă conform standardelor;

- șablarea sistemului optic nu are nicio argumentare, cu precizarea că polycarbonatul optic are grad de protecție la impact IK10, iar sticla, chiar și tratată poate fi supusă șablrării.

Opinia petentei este că solicitarea „dispersor din sticlă clară, plană, securizată”, are doar rolul de a asigura etanșeitatea compartimentului optic și rezistența la impact, fiind o cerință suplimentară și fără o

justificare tehnică, utilizatorul nefiind în măsură să impună soluții la proiectarea și construcția aparatului de iluminat, acestea fiind stabilite de producător, iar parametrii tehnici de funcționare stabiliți de standarde.

Toate aparatele de iluminat cu tehnologie LED au lentile din polycarbonat optic, tratat UV, PMMA optic sau orice alt material siliconic, care sunt folosite pentru dirijarea fluxului luminos.

Contestatoarea face precizarea că unii producători consacrați/neconsacrați folosesc lentile care nu asigură protecție IP și IK, sens în care montează un geam din sticlă suplimentar, care ar asigura protecția de IP și IK, însă pe piață au apărut lentile din polycarbonat optic tratat UV, care asigură atât protecția IP, cât și IK, fără a mai fi necesară montarea unui geam de sticlă sau a unui alt material suplimentar pentru protecția compartimentului optic.

Aceasta subliniază că nu solicită eliminarea cerinței cu privire la sticla plană, clară și securizată, ci introducerea utilizării și a altor materiale transparente care se folosesc în tehnologia de fabricație a aparatelor de iluminat stradal, ce au rol de dirijare a fluxului luminos pe calea de rulare, dar în același timp îndeplinesc și cerințele de protecție IK și IP, respectiv standardele din domeniu, pentru a nu restricționa participarea ofertanților care nu au aparate de iluminat cu sticlă.

Totodată, arată că orice aparat de iluminat cu tehnologie LED pentru iluminatul stradal are în componența sa lentile din polycarbonat optic (PC), PMMA optic sau orice alt material siliconic și ca sticla este un mediu optic suplimentar la care au optat cei care nu pot să asigure un grad de protecție IP și IK doar prin lentile.

Contestatoarea arată că, în calitatea de producător de aparate de iluminat cu LED, a produs în perioada 2015-2018 un astfel de aparat echipat cu sticlă, utilizată doar cu scopul de a asigura etanșeitatea compartimentului optic și rezistența la impact, iar începând cu 2019 a renunțat la sticlă, fiind înlocuită cu polycarbonat optic, tratat UV.

În acest context, solicită obligarea autorității contractante al eliminarea acestei cerințe eronate și restrictive sau să dispună reformularea după cum urmează: *„compartimentul optic să fie protejat cu sticlă, polycarbonat, cauciuc siliconic transparent sau alte materiale folosite ca dispersor în tehnologia iluminatului cu LED-uri, toate tratate UV”*.

2. În ceea ce privește solicitarea din fișele tehnice ale aparatelor de iluminat *„Compartimentul accesorii electrice va trebui să permită deschiderea sa pentru operații de mentenanță, fără utilizarea de unelte. Pentru a facilita operațiile de mentenanță, acesta trebuie să poată fi deschis într-un interval scurt de timp, fără deteriorarea componentelor aparatului de iluminat”*, petenta arată că este o specificație tehnică, constructivă și restrictivă și contrară prevederilor Legii nr. 98/2016 modul de construcție/parametrii constructivi ai aparatului de iluminat.

Din analiza standardului SR EN 60598-1 secțiunea II.3 - „*Condiții speciale Corpuri de iluminat pentru iluminat public*” coroborat cu standardul SR EN 60598-2, -3 se observă că nu se menționează soluții de proiectare și construcție a aparatului de iluminat, aceste cerințe fiind restrictive.

Contestatoarea consideră că nu este relevant pentru autoritate ca mentenanța unui corp de iluminat să se facă cu unelte sau fără unelte, accesul la compartimentul accesorii electrice de persoane neautorizate poate provoca electrocutarea. Accesul la compartimentul de accesorii ale aparatului de iluminat, unde se regăsesc circuitele electrice, ar trebui obligatoriu să nu fie facil deschiderii de către orice persoană, existând pericol de electrocutare.

În opinia sa, această cerință este introdusă doar pentru a restricționa accesul mai multor ofertanți, autoritatea urmărind de fapt ca doar un anumit tip de aparat de iluminat să îndeplinească cerințele, respectiv: deschidere fără unelte, să fie deschis într-un interval scurt de timp, neprecizat.

Aceasta subliniază că durata activității de intervenție, respectiv mentenanță, este influențată de mai mulți factori, cum ar fi timpul de poziționare/amplasare a utilajului ridicator și durata efectivă de reparație a aparatului de iluminat, nu de deschiderea acestuia (ce nu poate fi comparată cu prima, indiferent dacă compartimentul se deschide cu cleme, șuruburi, chei etc). Deci, timpul necesar pentru a ajunge la aparat este mult mai mare decât deschiderea compartimentului accesorii cu orice unelte sau fără. Așadar, pentru operațiile de mentenanță nu este necesar accesul în compartimentul accesorii decât dacă este defect și trebuie reparat, reparație recomandată a se face într-un mediu fără electricitate statică. O lampa defectă, mai ales în perioada de garanție, se înlocuiește pentru a se putea asigura funcționalitatea la parametri tehnici constructivi ai întregului sistem de iluminat public și se repară în condițiile de mai sus.

Astfel, petenta consideră că, maniera în care a fost prevăzută cerința în fișa tehnică a aparatelor de iluminat a încălcat dispozițiile art. 155 alin. (6) din Legea nr. 98/2016, astfel că cerința ar trebui eliminată.

3. În ceea ce privește solicitarea din fișa tehnică a aparatelor de iluminat LED, fără o justificare tehnică, economică sau de altă natură, ca aparatele de iluminat să nu aibă striații sau decupaje pe exteriorul aparatului de iluminat, petenta consideră că această solicitare este o restricție și o solicitare constructivă cu privire la designul aparatului de iluminat prin argumentul disipării de caldură și acumularea de murdărire pe aparat.

În susținerea faptului că afirmația este contrară prevederilor legale, restrictivă și nefundamentată, contestatoarea argumentează că un corp de iluminat bazat pe tehnologie LED are nevoie de răcire pasivă sau activă pentru a reduce temperatura cât mai bine pe joncțiunea P-N a

diodei emitente de lumină. Singura metodă de a reduce temperatura unui obiect este să atașezi acestuia un radiator, care poate să fie mascat sub o carcasă sau să fie proiectat în așa fel încât acesta să nu pară un radiator. Căldura care trebuie disipată este imperativ necesar să fie scoasă din interiorul carcasei, motiv pentru care carcusele echipamentelor de iluminat cu LED pentru stradal sunt în majoritatea lor din metal, însă există soluții și din material „plastic”, fiind anumiți polimeri care pot disipa căldura la fel de bine ca metalul.

Astfel, un producător de corpuri de iluminat cu LED analizează cea mai bună soluție pentru tipul/tehnologia de LED folosită, pentru a asigura în cazul lui cea mai bună răcire pe joncțiunea P-N, motivul pentru care această temperatură trebuind menținută în anumiți parametri fiind aceea de a obține cea mai bună performanță lumentehnică, adică pentru a asigura cel mai mare flux luminos la un consum energetic cât mai mic.

Problemele de murdărie (produse fecale de la păsări, mizerie naturală, crengi, frunze, etc.) care apar pe corpurile de iluminat stradale sunt probleme vechi, cunoscute de toți producătorii de astfel de aparate, existând dintotdeauna, inclusiv la corpurile clasice cu tehnologie Mercur, Sodiu sau orice altă tehnologie folosită, motivul nefiind forma carcasei, ci de faptul că murdăria se așează pe ele. Din acest motiv, toți producătorii au căutat și soluții de îndepărtare a acestora în mod natural/pasiv. Cu toate acestea, inclusiv aparatele de iluminat stradale vechi, care aveau o carcasă fără striatii și fără decupaje prezintă problema mizeriei.

Astfel, producătorii au propriile lor metode ca aceste mizerii/murdării să fie îndepărtate pe cât posibil în mod natural de ploaie și vânt, dar cu toate acestea, nicio soluție nu este 100% eficientă, fiind necesară intervenția umană pentru îndepărtarea mizeriei din punct de vedere vizual.

Din punct de vedere termic, indiferent dacă aparatul de iluminat prezintă sau nu striatii, prezintă sau nu decupaje, producătorul a ținut cont de aceste aspecte, astfel încât eficiența corpului să nu fie afectată.

În dovedirea faptului că murdăria se găsește și pe corpurile de iluminat fără striatii/decupaje, petenta a inserat în contestație imagini reale cu corpuri care sunt fără striatii (plane) cu diverse păsări, afirmând că acestea stau comod și de obicei își fac cuib.

Aceasta învederează că orice bun, utilaj, aparat, etc, pentru o bună funcționare are nevoie de mentenanță (întreținere și reparație), care prelungește durata de funcționare a bunului respectiv. Astfel, sistemul de iluminat public necesită o mentenanță prevăzută de acte normative care se numește delegarea gestiunii serviciului de iluminat public, prin care se întreține sistemul de iluminat public pentru funcționarea în parametri proiectați.

Contestatoarea consideră că teama autorității de a se colmata aparatul de iluminat este întemeiată doar în situația în care aceasta nu a

întreținut sistemul de iluminat public, iar aparatele de iluminat, dacă sunt montate în vegetație, nu își mai ating scopul de iluminare a căii de rulare.

Concluzionând, petenta arată că nu contează dacă corpul de iluminat prezintă striatii, decupaje sau este plan, păsările și mizeria naturală se depun indiferent de forma constructivă, astfel că solicitarea ca acesta să nu prezinte striatii sau decupaje este doar o limitare a participanților la licitație, atât timp cât gradul de protecție, rezistență la impact, eficiență luminoasă, durată de viață, menținerea fluxului luminos sunt îndeplinite de un aparat de iluminat cu striatii.

4. În ceea ce privește solicitarea din fișele tehnice ale aparatelor de iluminat: *„Corpurile de iluminat vor fi dotate cu bulă de nivel încorporată în aparatul de iluminat pentru a asigura instalarea corectă în plan orizontal”*, conform detaliilor de execuție, la montarea consolelor și aparatelor de iluminat stabilirea poziției pe orizontală a aparatului de iluminat față de sol se face cu nivela pusă sub compartimentul accesorii, sau alt dispozitiv omologat de tip laser.

Contestatoarea exemplifică prin imagini inserate că un aparat de iluminat care îndeplinește toate criteriile de calificare ale autorității contractante are bula de nivel poziționată în partea superioară a aparatului de iluminat, astfel că, pentru a verifica nivelul, trebuie să ajungi la aparatul de iluminat, ceea ce nu se justifică motivarea că dacă are bulă se poate repositiona mai repede aparatul.

Aceasta apreciază că această cerință (restrictivă) a avut ca punct de pornire ideea că, sub acțiunea vântului, a zăpezii și a vibrațiilor, aparatele de iluminat își pot pierde poziția de planeitate orizontală și că de la nivelul solului beneficiarul, personal, verifică planeitatea în orice moment, uitându-se la bula de nivel montată pe corpul aparatului de iluminat. Contestatoarea învederează că verificarea planeității aparatului de iluminat în perioada de funcționare se face în cadrul contractului de delegare a gestiunii a serviciului de iluminat public. Totodată, subliniază că această bulă (2-3 cm) montată pe lampă nu poate fi văzută cu ochiul liber de la nivelul solului până la înălțimea de 8-10 m unde este lampa cu bulă.

Mai mult, subliniază că însăși autoritatea solicită prezentarea de certificări privind teste de vibrație, vânt, astfel că, odată ce corpurile au aceste certificări înseamnă că rezistă la vibrații și vânt, iar sub acțiunea acestor situații aparatul de iluminat nu își modifică poziția de montaj, deci nu ar trebui să se mai solicite ca o caracteristică de fabricație - bula.

În opinia petentei, cerința este ilegală, restrictivă și limitează concurența, întrucât până la această inovație tehnică a fost suficientă utilizarea unor nivele cu bulă de aer, instrumente uzuale în lucrările de construcții. Totodată, consideră că motivarea autorității că echiparea aparatelor de iluminat cu bulă de nivel conduce la scurtarea timpilor și a

costurilor de intervenție și la reducerea riscului de blocare a traficului nu are nicio justificare, întrucât:

- bula de nivel este montată deasupra aparatului, deci verificarea planeității presupune folosirea unor echipamente speciale de lucru la înălțime pentru a verifica bula, astfel că reducerea timpului de intervenție și a costului nu se regăsește. Mai mult, verificarea planeității aparatelor dotate cu bulă nu este prevăzută în nicio normă de deviz, această verificare făcându-se doar prin contractul de delegare a gestiunii;

- reducerea riscului de blocare a traficului nu este justificată la o comună de 5835 locuitori și o suprafață de 66 km²;

- durata activității de intervenție, respectiv mentenanță, este influențată de mai mulți factori, cum ar fi timpul de poziționare/amplasare a utilajului ridicător și durata efectivă de repositionare a aparatului de iluminat, nu de verificarea planeității.

Montarea aparatelor de iluminat de către personal autorizat cu respectarea specificațiilor de montaj ale producătorului garantează că aparatele de iluminat sub acțiunea vântului, zăpezii și a vibrațiilor nu își pierd poziția de planeitate orizontală. Producătorul garantează aceste lucruri în baza testelor efectuate în laboratoare acreditate, fiind emise rapoarte de încercări conform standardului SR EN 60068-2-6:2008, raport solicitat și de autoritatea contractantă în fișele tehnice. Așadar, afirmația acesteia că în cazul vibrațiilor aparatele de iluminat stradale își pot pierde poziția de planeitate pe orizontală, în opinia petentei, nu are fundament tehnic.

Cu toate acestea, atrage atenția autorității că bula de nivel trebuie montată pe compartimentul optic și nu pe aparatul de iluminat, pentru că la montare se stabilește planeitatea compartimentului optic pe axele X și Y față de calea de rulare și nu a întregului aparat de iluminat, astfel că o singură bulă de nivel nu poate stabili planeitatea pe cele 2 axe.

Montarea bulei de nivel pe aparatul de iluminat, așa cum a solicitat autoritatea, nu aduce nicio îmbunătățire a parametrilor tehnici, fiind poziționată greșit pe aparatul de iluminat, pentru că acesta are forme neregulate (rotunde), singura zonă perfect plană fiind compartimentul optic, încă acesta trebuie montat corespunzător conform calculelor lumino tehnice.

Contestatoarea consideră că cerința „dotarea cu bula de nivel” este introdusă doar pentru a restricționa accesul mai multor producători de aparate de iluminat cu LED-uri care nu pun bulă de nivel pe aparat, astfel că solicită eliminarea cerinței din fișele tehnice.

5. În ceea ce privește cerința „Eficiență luminoasă aparat de iluminat (alimentare, sistem optic, sursă): minim 160 lm/W”, contestatoarea o consideră eronată și fără relevanță. Aceste aparate de iluminat cu led trebuie să corespundă în totalitate cerințelor din punct de

vedere luminotehnic, rezultate din Dialux, conform standardului 13201:2015 pentru fiecare categorie de drum.

Întrucât aparatul de iluminat trebuie să corespundă pe baza calculelor luminotehnice în funcție de categoria de drum unde este amplasat, autoritatea trebuie să ceară orice aparat de iluminat care nu depășește o anumită putere, dar care să se încadreze pe o categorie de drum specificată în proiectul tehnic. Astfel, ofertantul trebuie să prezinte simulările în softuri specializate care să dovedească încadrarea cu un anumit aparat de iluminat de o anumită putere în categoria de drum, ceea ce justifică din punct de vedere tehnic și dovedește că aparatele de iluminat pe care le deține sunt conform cu cerințele.

Din analiza calculelor luminotehnice făcute de proiectant, în breviarul de calcul luminotehnic din proiectul tehnic realizat de Crisbo Company, la fișa de date privind produsul „corp iluminat 20W”, proiectantul în mod eronat menționează același flux luminos atât pentru „fluxul luminos a sursei de lumină LED (Diodă emițătoare de lumină)”, cât și pentru întreg aparatul de iluminat, respectiv de 4800 lm. Aceasta înseamnă că pentru o putere de 20W, eficiența LED-urilor este de 160 lm/W, aceeași eficiență, fiind păstrată în mod greșit și pentru eficiența luminoasă a întregului corp de iluminat (sistem optic).

Contestatoarea subliniază că în acest caz este vorba de eficiența aparatului/corpului de iluminat, care în mod eronat a fost trecută ca și cum eficiența surselor de lumină este egală cu eficiența aparatului/corpului de iluminat. Asta ar însemna, în cazul ideal, o eficiență de 100%, însă practic nu există această tehnologie în acest moment.

Pentru a demonstra acest fapt, aceasta a atașat contestației documentații tehnice ale lentilelor fabricate de mai mulți lideri mondiali în domeniul optic în iluminatul cu LED-uri, acestea putând fi verificate pe site-urile acestora.

Contestatoarea estimează că autoritatea nu a găsit un producător care să garanteze eficiența de 100% a sistemului optic, concluzionând că simulările DiaLux sunt nereale, iar întreaga documentație a licitației a fost elaborată pe documente care nu corespund cu realitatea.

Mai mult, precizează că autoritatea solicită ca sistemul optic al aparatului de iluminat să fie protejat suplimentar de un geam de sticlă, care ar scădea eficiența până la 85%.

Așadar, proiectantul/autoritatea a impus criterii de selecție privind eficiența luminoasă a aparatului/corpului de iluminat de 100%, situație imposibil de realizat tehnologic în momentul de față în industria aparatelor de iluminat cu LED-uri.

Petenta admite că la nivelul Comisiei Europene există un document de lucru JRC115406, cu rol de ghid în achizițiile publice ecologice, însă acesta conține recomandări, nu reguli sau obligații ce trebuie respectate

de inițiatorii procedurilor de achiziții publice și nu exclud soluții tehnice diverse, ci acceptă soluții „pertinente”.

Standardele SR EN 13201 și SR EN 60598 au stabilit fluxul luminos pentru fiecare categorie de drum pentru a se evita poluarea luminoasă, iar abaterea de la cerințele standardului conduce la o poluare luminoasă pe timpul nopții, accentuată de utilizarea excesivă, inutilă sau nepotrivită a luminii, poluare care face obiectul unor studii de specialitate.

Astfel, consideră că se impune ca autoritatea să elimine această cerință, iar în schimb să solicite un flux luminos conform standardului SR EN 13201 SR EN 60598, aferent fiecărei categorii de drum.

6. În ceea ce privește solicitarea din fișa tehnică a aparatelor de iluminat „*Funcționare la fluctuații de tensiune: 90 -305 Vca*”, petenta arată că tensiunea de alimentare reglementată în România este de 230Vca/50Hz. Astfel, în normele referitoare la energia electrică din România, ca cerință a consumatorului privind calitatea energiei electrice, se precizează că alimentarea echipamentelor trebuie să aibă tensiunea nominală: $U_n = 230 (-15 \div +10\%)V.c.a.$, valori de tensiune conform standardelor.

În acest context, petenta apreciază că în fișa tehnică se impune ca aparatele de iluminat să funcționeze la „la fluctuații de tensiune 90 - 305 Vca” pentru a restricționa accesul anumitor participanți.

Conform Standardului European Armonizat SR EN 50160/2011 privind caracteristicile tensiunii în rețelele electrice publice de distribuție, se definește, descrie și se specifică caracteristicile principale ale tensiunii în punctele de furnizare a energiei electrice la utilizatorii rețelelor electrice publice de distribuție de tensiune alternativă, de joasă tensiune, de medie tensiune și de înaltă tensiune în condiții normale de funcționare. Acest standard indică limitele sau valorile caracteristicilor de tensiune care pot fi atinse în fiecare punct de furnizare a energiei electrice din rețeaua electrică de interes public din Europa.

Contestatoarea arată că în România serviciul de distribuție a energiei electrice este reglementat de ANRE, calitatea energiei fiind reglementată prin Standardul de performanță pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, emis de ANRE prin ordinul nr. 11 din 30.03.20216, publicat în Monitorul Oficial.

Conform art. 25 alin. (1) din acest Standard, în condiții normale de exploatare, pe durata oricărui interval de timp de o săptămână, 95% din valorile efective, mediate pe o durată de 10 minute, ale tensiunii de alimentare, nu trebuie să aibă o abatere mai mare de 10% din tensiunea nominală și, de asemenea, 100% din valorile efective, mediate pe o durată de 10 minute, nu trebuie să aibă o abatere mai mare de $+ 10\%/-15\%$ din tensiunea nominală.

Astfel, consideră că această cerință este introdusă pentru a favoriza aparatele de iluminat produse în China, care au această caracteristică, întrucât sunt comercializate în întreaga lume, respectiv și în țări în care

rețeaua funcționează la tensiunea de 110 VCA. Aparatele de iluminat produse în UE și/sau pentru utilizarea în UE sunt produse la standardele menționate mai sus, astfel că nu se poate solicita în mod abuziv și nejustificativ din punct de vedere tehnic alte tensiuni de funcționare.

Contestatoarea susține că autoritatea are dreptul să ceară furnizorului de energie electrică, iar acesta este obligat să furnizeze tensiune conform standardelor naționale.

Aceasta învederează că nu are obligația să producă aparate de iluminat care să funcționeze la tensiuni care sunt în afara standardelor naționale și internaționale, iar utilizatorul nu este în măsură să impună soluții la proiectarea și construcția aparatului de iluminat, acestea fiind stabilite de producător, iar parametrii tehnici de funcționare sunt stabiliți de standarde.

Față de cele de mai sus, solicită reformularea după cum urmează:
„Funcționare la fluctuații de tensiune 230 ($\pm 10\%$) V.c.a.”

7. În ceea ce privește solicitarea din fișele tehnice ale aparatelor de iluminat *„Culoare carcasă Gri sau orice altă culoare RAL solicitată de beneficiar”*, fără a fi menționată care este culoarea alternativă, petenta consideră că trebuie modificată în sensul specificării culorii alternative, întrucât prețul vopselei diferă în funcție de nuanță, texturi, etc., fără de care nu poate face o ofertă corectă.

De asemenea, menționează că se contestă inclusiv sintagma *„solicitată de beneficiar”*, cu privire la care se impune clarificarea momentului la care beneficiarul este îndreptățit să solicite o anumită culoare, dacă beneficiarul poate cere o anumită culoare anterior depunerii ofertei (așa cum este firesc) sau ulterior depunerii acesteia (ceea ce ar reprezenta o modificare de ofertă sau o cheltuială neeligibilă).

8. În ceea ce privește solicitarea din fișele tehnice ale aparatelor de iluminat de prezentare a unei mostre funcționale, fără a preciza cine, când și cum se prezintă aceasta, dacă mostra este cu titlu gratuit sau oneros ori se returnează către ofertant la finalizarea licitației, petenta consideră că nu are relevanță prezentarea de mostre atât timp cât autoritatea solicită certificate de conformitate, rapoarte, date tehnice, file de catalog etc.

Mai mult, apreciază că furnizarea unei mostre nu conferă siguranța produsului furnizat în cadrul contractului, care se realizează pe baza recepției de către specialiști. De asemenea, susține că autoritatea nu are specialiști care să poată atesta calitatea produselor sau aparate de măsură omologate (luxmetru, laborator de fotometrie etc), astfel că trebuie să solicite doar certificate de conformitate, rapoarte, date tehnice, file de catalog etc.

Față de această situație, solicită eliminarea acestei cerințe.

9. În ceea ce privește solicitarea din fișa tehnică nr. 5:
„(...)sistemul va avea în componența sa un echipament ce va trebui să

asigure afișare și control prin intermediul unui ecran color de tip TFT, tactil de minim 4", cu un consum scăzut de energie electrică (maxim 2W) și ar trebui să fie alimentat la o tensiune scăzută în curent continuu", contestatoarea consideră că nu este relevant pentru autoritate ca echipamentul de comanda și control (gateway) să aibă un anumit tip de afișaj. Așadar, solicită eliminarea cerinței întrucât apreciază că sunt încălcate principiile care stau la baza atribuirii contractelor de achiziție publică (art. 2 din Legea nr. 98/2016).

Utilizarea acestui dispozitiv cu ecran color de tip TFT, tactil de minim 4", pe perioada de mentenanță devine insuficientă, astfel că nici acest lucru nu este îndeajuns pentru a-l utiliza doar pe acesta.

Activitatea de mentenanță presupune înlocuirea lămpilor defecte sau verificarea conexiunilor la nivelul lămpii, acest lucru fiind posibil doar prin cunoașterea locației (coordonatelor) fiecărui aparat de iluminat, precum și cunoașterea problemei. Toate aceste date sunt transmise și afișate în interfața aplicației care este disponibilă pentru tehnicieni/instalatori/firmă mentenanță, astfel că echipamentele mobile sunt obligatorii pentru identificarea problemelor apărute în cadrul sistemului de telegestiune, făcând inutilizarea și a unui ecran TFT tactil. Afișarea de erori de comunicație, eroare transmisie date, eroare calendare sau alte tipuri de erori sau notificări care pot fi văzute pe gateway, pot fi afișate și prin intermediul diferitor tipuri de afișaje: afișaj TFT, afișaj LCD, afișaj LED, afișaj OLED, afișaj alfanumeric etc., care să indice starea diferitor probleme/erori.

De asemenea, activitatea de mentenanță se poate realiza fie în aplicația software (prin interogarea fiecărui aparat de iluminat în parte sau a grupurilor, citire putere consumată în timp real), fie prin verificarea funcționării acestora în teren, acestea putând fi pornite și dintr-un buton de pornire manual, aflat în punctul de aprindere.

Astfel, consideră că autoritatea demonstrează neînțelegerea funcționării unui sistem de telegestiune al iluminatului stradal, prin impunerea unor funcționalități care nu ajută la eficientizarea și scurtarea timpilor de mentenanță, care însă îngreșesc participarea unor posibili ofertanți care nu au exact funcționalitățile cerute, dar au o funcționalitate asemănătoare.

Autoritatea dorește ca acest ecran să facă parte din echipamentul denumit GATEWAY, care este un fel de router ce are ca principală funcție preluarea informațiilor de la aparatele de iluminat care comunică prin frecvențe radio și să îl transmită prin intermediul GSM/ETHERNET către server. De asemenea, acest echipament este montat la o înălțime mare unde nu se poate avea acces decât cu o scară sau mijloc auto special de către personalul autorizat, deci nu este accesibil oricând, oricui.

Contestatoarea susține că nu a identificat niciun producător recunoscut la nivel internațional sau european care să producă acest GATEWAY cu ecran color de tip TFT, tactil de minim 4", întrucât nu are

niciun rost montarea acestuia, atât timp cât informațiile se pot accesa de la laptop sau tabletă.

În acest sens, solicită autorității să prezinte producătorul identificat de aceasta sau de către proiectant, care comercializează un astfel de produs și să respecte și cerințele din fișa tehnică a sistemului de telegestiune.

Întrucât, apreciază că niciun producător consacrat nu are în oferta sa un Gateway LoRaWAN care ar avea în componență un ecran, cu atât mai mult unul TFT tactil de minim 4", consideră că autoritatea încalcă condiția expres prevăzută de art. 139 alin. (3) din Legea nr. 98/2016.

Contestatoarea solicită Consiliului să observe că niciun gateway din cele prezentate (tip imagini și tip link-uri) cu titlu de exemplu în contestație nu are încorporat un ecran de tip TFT tactil de 4", nu au niciun tip de display, nici măcar un afișaj cât de mic, ci doar, în cel mai bun caz, unul sau câteva LED-uri folosite pe post de indicator pentru alimentare sau pentru conexiune. Acestea nu sunt dotate cu ecrane tocmai din motivul că sunt utilizate în sistemele inteligente de control și monitorizare echipamente IoT (smart), iar prin aceasta se înțelege că are ieșire spre internet către o aplicație care poate fi accesată de pe orice dispozitiv smart cu o conexiune la internet (telefon smart, tabletă, laptop, PC).

Având în vedere cele de mai sus, solicită eliminarea acestei cerințe de afișare a datelor prin intermediul unui ecran color de tip TFT, tactil de minim 4", și acordarea operatorilor economici a unui tratament egal și nediscriminatoriu.

Totodată, pentru toate argumentele prezentate în contestație, solicită obligarea autorității contractante la luarea măsurilor corective care se impun, în sensul refacerii documentației de atribuire prin înlăturarea cerințelor nelegale ce au fost indicate în cuprinsul contestației și obligarea autorității la plata cheltuielilor de judecată.

COMUNA ... a transmis punctul său de vedere nr. 10845/21.10.2021, înregistrat la Consiliu cu nr. 55179/21.10.2021, prin care solicită respingerea contestației ca nefondată, precizând punctual următoarele:

Cu privire la criticile aduse prin contestație, consideră ca acestea sunt eronate și nejustificate, formulate impropriu și nefundamentate, întocmite cu omisiunea adevărului.

Preliminar, autoritatea contractantă face un istoric al contestațiilor promovate la CNSC de către contestatoare, apreciind totodată că unicul scop al acesteia este acela de a abuza de instrumentul contestației și de a-l folosi ca o tactică anticoncurențială.

Tot cu titlu preliminar, arată că toate criticile sunt simple afirmații neprobate ale contestatarului, fără să demonstreze care sunt acele *"specificații tehnice introduse pentru a restricționa accesul mai multor participanți sau a permite accesul anumitor participanți"* și nici cum este

afectat *"principiul tratamentului egal și al proporționalității"*.

Aceasta consideră că unicul scop al contestatoarei este de a obține cu orice preț diminuarea cerințelor și caracteristicilor tehnice ale produselor, în așa fel încât acesta să se poată prezenta cu produse inferioare, ce nu satisfac nevoile achizitorului, produse ieftine care să-i aducă un avantaj competitiv la momentul aplicării factorului de atribuire prețului cel mai scăzut

1. În ceea ce privește critica ce vizează solicitarea *„Compartimentul optic echipat cu dispersor din sticlă clară, plană, securizată”*, autoritatea consideră că se urmărește înlocuirea *„dispersorului din sticlă clară, plană, securizată”* cu unul din *„policarbonat”*, însă apreciază că toată expunerea de motive este lipsită de argumente care să justifice critica, care să arate de ce este afectată concurența, sau de ce caracteristicile tehnice criticate sunt ilegale. Și în acest caz autoritatea consideră că ofertantul contestator încearcă să convingă achizitorul să cumpere ceea ce are el disponibil și nu ceea ce are achizitorul nevoie și situația o impune.

Autoritatea consideră că un corp de iluminat cu dispersor din sticlă clară are o eficiență ridicată (din punct de vedere al fluxului lumino-tehnic), asigură o economie mult mai mare de energie consumată în asigurarea iluminării comparativ cu unul din *„policarbonat”*, care sunt mai ieftine, sunt din categoria celor *„de generație veche”*, iar policarbonatul este un material caracterizat de îmbătrânirea din cauza razelor UV, fiind casant și pierzând proprietățile de transparență în foarte scurt timp de la darea în folosință. Comparativ, dispersoarele din sticlă clară, plană și securizată, au calități net superioare celor din policarbonat, au o durată de exploatare mult mai mare în ceea ce privește păstrarea caracteristicilor de transparență și transfer a fluxului luminos.

Față de argumentele prezentate în susținerea acestei critici, autoritatea face precizarea că într-un mediu nefavorabil, conținând particule în suspensie, lentila din policarbonat sau chiar dispersorul din materiale diverse (altele decât sticla) suferă în timp un proces de sablare, fiind redus considerabil fluxul luminos emis de aparat, făcându-l inefficient. Totodată, sticla (spre deosebire de alte materiale din policarbonat) nu reacționează la razele ultraviolete, nu își schimbă culoarea, nu reduce eficiența aparatului de iluminat.

Astfel, consideră că impunerea unei cerințe tehnice cu privire la calitatea și funcțiunile logice ale corpului nu are nicio legătură cu restricționarea accesului operatorilor economici și nici cu avantajarea unui anumit operator economic, deoarece pe piață sunt zeci de produse și producători care au corpuri cu dispersor din sticlă.

Autoritatea contractantă susține că punctul de vedere al Comitetului Național Român de Iluminat afiliat la Comisia Internațională

de Iluminat este depus în fals, fiind semnat doar de către un secretar al acestei entități, fără capacitatea legală și tehnică de a formula un punct de vedere oficial în numele instituției, fără număr de înregistrare și neasumat de instituție

Totodată, face precizarea că la solicitarea proiectantului tehnic al proiectului, președintele Comitetului Național Român de Iluminat afiliat la Comisia Internațională de Iluminat a dat un cu totul alt punct de vedere, contrar celui eliberat de către secretar.

De asemenea, susține că este în posesia unei expertize tehnice extrajudiciare care aduce o mulțime de contra-argumente care demonstrează că expertiza prezentată în mod curent de contestatar este imparțială și efectuată de către un expert "afiliat" care nu are calitatea de expert în domeniu, fiind un simplu electrician și nu expert în iluminat.

Astfel, solicitarea privind dispersorul din sticlă are la bază condiția de durabilitate în timp a echipamentului, obligatorie pentru îndeplinirea indicatorilor de performanță asumați, în raport cu sticla, polycarbonatul sau orice alt material plastic, de regulă, prezentând o serie de dezavantaje de ordin tehnico-economic, respectiv:

- nu este un material inert din punct de vedere chimic, așa cum este sticla;
- poate prezenta, în timpul exploatării, microfisuri care vor permite intrarea de umezeală și particule ce vor modifica regimul de performanță luminotehnică al aparatului de iluminat.
- fiind un produs pe bază de polimer (material plastic), are un grad mai ridicat de încărcare electrostatică (cauzat de curenții de aer), ce conduce la atragerea de praf și alte particule ce vor influența performanțele luminotehnice, conducând la costuri de mentenanță ridicate;

(Aparat de iluminat cu dispersor din polycarbonat acoperit de praf și alte particule ca urmare a gradului ridicat de încărcare electrostatică)

- este un produs un grad de uzură mai ridicat față de sticlă, ajungând la o opacizare mai rapidă față de sticlă, cu o influență negativă asupra performanțelor luminotehnice ale aparatului de iluminat.

(Aparat de iluminat cu dispersor din polycarbonat îngălbenit/opacizat)

Toate aspectele mai sus precizate, care caracterizează majoritatea aparatelor de iluminat dotate cu difuzor realizat din polycarbonat, conduc la o durată de viață mai redusă, un cost de utilizare, exploatare și mentenanță al sistemului de iluminat public mai ridicat, fapt ce este în dezavantajul autorității contractante.

Mai mult decât atât, dat fiind că polycarbonatul este un produs sintetic, pe bază de produse petroliere, aparatele de iluminat public vor avea un regim de reciclare mai redus, cu impact mai mare asupra mediului în comparație cu cele cu dispersor din sticlă (sticla fiind un produs 100% reciclabil).

În plus, standardul SR EN 60598-1 – *Corpuri de iluminat. Partea 1: prescripții generale și încercări*, Anexa L - Ghid de bune practici în proiectarea corpurilor de iluminat, capitolul L.2 - Materiale plastice în corpul de iluminat, menționează: "Aplicațiile relative la utilizarea normală a corpurilor de iluminat determină durata normală de funcționare (îmbătrânire) a acestor părți din plastic. Utilizarea excesivă a durelor și influențele dăunătoare diminuează rezistența la îmbătrânire".

În confirmarea celor menționate, autoritatea a atașat un extras din standardul SR EN 60598-1 – *Corpuri de iluminat. Partea 1: prescripții generale și încercări*.

Așadar, consideră că autoarea contestației nu a analizat în întregime standardele menționate, fiind justificată specificația tehnică referitoare la dispersorul din sticlă clară, pe care însăși contestatarul îl are în gama sa de produse, un aparat de iluminat cu dispersor din sticlă.

(Corp de iluminat ... seria ALSS cu dispersor din sticlă)

În susținerea punctului de vedere formulat, în probațiune, autoritatea contractantă a atașat punctul de vedere al președintelui Comitetului Național Român pentru Iluminat, domnul prof. univ. dr. ing. Cătălin Gălățanu, din care citează:

"Nu există similitudine între polycarbonat și sticlă. Polycarbonatul poate fi superior ca rezistență la lovituri, dar proprietățile optice sunt inferioare sticlei și se și degradează în timp".

De asemenea, tot în probațiune, a atașat și raportul de expertiză tehnică de calitate și extrajudiciară, emis de expertul tehnic ANRE, domnul ing. Constantin Zetu, care tratează caracteristicile tehnice specificate în documentația de proiectare și care afirmă: *"[...] Asadar, ținând seama de toate acestea, consider că utilizarea unui dispersor de protecție a elementelor optice este o caracteristică de calitate superioară a aparatelor de iluminat".*

Aceasta învederează confuziile repetate din cadrul contestației, apreciind ca fiind relevant punctul de vedere al Electric Products Certification Independent Body (OICPE), cel mai consacrat laborator de încercări pentru produsele electrice, pe care îl anexează.

Ținând cont de toate acestea, solicită Consiliului să observe că solicitarea contestatorului este total lipsită de seriozitate și relevanță și, pe cale de consecință, solicitând respingerea acesteia ca fiind nefondată.

2. În ce privește cea de-a doua critică, ce vizează faptul că prin fișele tehnice ale aparatelor de iluminat se solicită restrictiv *„Compartimentul accesorii electrice va trebui să permită deschiderea sa pentru operații de mentenanță, fără utilizarea de unelte. Pentru a facilita operațiile de mentenanță, acesta trebuie să poată fi deschis într-un interval scurt de timp, fără deteriorarea componentelor aparatului de iluminat”*, autoritatea face precizarea că această cerință este argumentată din punct de vedere tehnic și necesară pentru buna exploatare a sistemului de iluminat modernizat.

Și cu privire la această critică consideră că reprezintă punctul de vedere al unui operator economic care dorește să convingă achizitorul să achiziționeze produse cu cerințe tehnice inferioare, reiterând că cerințele calitative ale corpurilor au fost stabilite de proiectant și aprobate ulterior de finanțator, iar mai apoi confirmate de verificatorul atestat de proiecte.

Critica se referă la două compartimente ale corpului de iluminat:

- Compartimentul cu accesorii electrice, conține cabluri, conexiuni, circuite etc, compartiment a cărui deschidere este imperios necesară să se facă facil, ușor și fără utilizarea de șurubelnițe manuale sau electrice, fără acționarea unor dispozitive care ar putea provoca scurt circuit, sau în caz de manevrare eronată să ducă la avariarea conținutului/pieselor interioare, ceea ce justifică ca acest compartiment să permită deschiderea fără utilizarea de unelte;

- Cel de al doilea compartiment al corpului de iluminat, anume

compartimentul optic, este un compartiment mai puțin pretențios, ledurile din interiorul lui fiind rezistente și riscurile avarierii lor sunt mult mai puține, fiind logică mențiunea că accesul la acest compartiment a corpului să poată fi făcut chiar și cu unelte.

Astfel, achizitorul susține că a prevăzut cerințe mai calitative pentru compartimentul unde utilizarea uneltelor ar putea provoca accidente și/sau defecțiuni ale corpului de iluminat, iar acolo unde situația nu o impunea, precum în cazul compartimentului optic, a indicat că se pot utiliza și unelte, tocmai pentru a nu restricționa accesul.

Opinia autorității contractante este că autoarea contestației se rezumă doar la a aduce această critică, de favorizare a unui producător, fără a specifica care sunt argumentele sale și fără a-l indica, pentru a crea aparența justificării criticilor aduse, fiind evident că majoritatea criticilor se bazează pe simple afirmații.

3. În ceea ce privește critica ce vizează faptul că în fișa tehnică a aparatelor de iluminat LED autoritatea solicită fără nicio justificare tehnică, economică sau de altă natură a prevăzut ca aparatele de iluminat să nu aibă striții sau decupaje pe exteriorul aparatului de iluminat, autoritatea arată că justificarea cerinței cu privire la lipsa strițiilor sau a anumitor decupaje pe exteriorul aparatului a fost deja făcută încă de la nivelul fișei tehnice, tocmai pentru a indica și exemplifica necesitatea ca toate corpurile de iluminat să nu aibă striții sau decupaje unde să se acumuleze praf/frunze/murdărie etc.

Contestatarul prezintă această cerință ca și cum ar fi la nivelul întregului design al corpului de iluminat, însă, în realitate, cerința nu se referă la forma/design-ul aparatului de iluminat, ci la soluția de management termic. Cerința nu se referă la întreaga carcasă, ci punctual la modul în care se realizează managementul termic.

Autoritatea contractantă solicită Consiliului să observe cum ar arata un corp de iluminat care, pentru a realiza managementul termic, are pe carcasă montat un radiator de dispersie a căldurii sau, mai rău, are un decupaj în carcasă pentru circulația aerului, care ar conduce inevitabil la acumulări de praf, mizerie, frunze etc. Prin urmare, nu este vorba de designul întregii carcase, iar prezentarea de corpuri de iluminat cu pescărușii și porumbei care murdăresc carcusele și stâlpii este nerelevantă și demonstrează lipsa bunei intenții a contestatarului.

De asemenea menționează că analizând oferta de corpuri de iluminat a contestatarului, disponibilă pe internet, a observat că acesta deține spre comercializare aparate de iluminat care respectă cerința criticată, astfel că este neclar motivul formulării unei contestații atâta timp cât produsele sale respectă cerințele criticate.

Totodată, subliniază că și contestatarul a anticipat că acestea sunt probleme reale ale sistemelor de iluminat public și astfel, ținând cont de toate acestea, s-a optat pentru o soluție care să vină în sprijinul

autorității contractante și care să limiteze cât mai mult din efectele acestor probleme.

Având în vedere zona de montaj, este necesar ca aparatele de iluminat să nu aibă striații sau radiatoare externe pentru a se evita acumularea de praf sau frunze, care să stânjenească evacuarea căldurii, lucru care ar duce la deprecierea fluxului luminos și, implicit, neîncadrarea în parametrii luminotehnici stabiliți de standardele specifice. Supraîncălzirea aparatului de iluminat duce la scăderea duratei de viață a LED-ului, făcând imposibilă susținerea celor 100.000 de ore de funcționare impuse.

La introducerea acestei specificații tehnice s-a avut în vedere și respectarea cerinței privind încărcarea statică pentru corpuri de iluminat sau părți exterioare ale acestora, prevăzută la capitolul 3.6.3.1 din standardul *SR EN 60598-2-3 – Corpuri de iluminat. Partea 2-3: Condiții speciale. Corpuri de iluminat pentru iluminatul public.*

Un aparat de iluminat ce prezintă striații sau decupaje pe exteriorul său, în timpul verii, acesta se poate colmata cu praf și frunze/pământ, iar în timpul iernii se pot forma depuneri de zăpadă.

Astfel, un aparat de iluminat cu striații duce la încercări statice ridicate și are ca efect deformări permanente a fixării sau rotație în jurul punctului de fixare. Aceste efecte duc la neîncadrarea în parametrii luminotehnici stabiliți la nivelul Proiectului Tehnic.

În probațiune, autoritatea contractantă a transmis și Raportul de expertiză tehnică de calitate și extrajudiciară, emis de Expertul tehnic ANRE, domnul ing. Constantin Zetu, care tratează caracteristicile tehnice specificate în documentația de proiectare și care afirmă, în mod motivat:

„În concluzie, consider că lipsa striațiilor, a decupajelor sau radiatoarelor la nivelul capacului superior al aparatului de iluminat este o caracteristică de calitate superioară a acestuia și, ținând seama de zona de montaj, consider cerința ca fiind pertinentă și justificată”.

Astfel, solicită observarea că argumentația contestatorului este formată din simple afirmații nedovedite, fără acoperire tehnică și legală, precum și că este necesar și obligatoriu, ținând seama de necesitățile autorității contractante, ca aparatele de iluminat să nu prezinte striații sau decupaje. Pe cale de consecință, învederează că această critică este nefondată și solicită respingerea ei ca atare.

4. În ceea ce privește critica ce vizează faptul că în fișele tehnice ale aparatelor de iluminat autoritatea solicită: *„Corpurile de iluminat vor fi dotate cu bulă de nivel încorporată în aparatul de iluminat pentru a asigura instalarea corectă în plan orizontal”*, autoritatea contractantă face precizarea că modul de instalare a corpului de iluminat, în special instalarea lui plan orizontal, are implicații importante în obținerea parametrilor luminotehnici vizați de investiție și respectarea standardelor de calitate în domeniu. Astfel, montarea eronată, chiar și cu câteva grade, a unui corp de iluminat poate modifica substanțial parametrii

calitativi ai acelu corp și, mai mult, chiar în cazul în care corpul de iluminat a fost corect instalat, după o anumită perioadă de funcționare și sub efectul intemperiilor, corpurile se pot deplasa chiar și cu până la 5", aspect ce poate diminua cu până la 50% calitatea fluxului luminos.

Existența acestei bule de nivel ajută și contribuie la o mentenanță ușoară în timpul exploatării, cu costuri reduse, eliminând o mulțime de operațiuni de manoperă care, după punerea în funcțiune a sistemului, cad în sarcina și cheltuiala achizitorului.

Autoritatea contractantă subliniază că această cerință este prezentată ca și cum ar fi o cerință exagerată, greu de realizat sau realizabilă cu costuri extraordinar de mari, o cerință nemaîntalnită, însă în realitate este o simplă etichetă lipită pe corp (în interior sau exterior), ce are un cost nesemnificativ, care a fost luată în calcul valorii estimate.

Pentru a explica că această bulă de nivel este o cerință banală, pe care majoritatea producătorilor o oferă, fiind extrem de necesară și de ușor de realizat/îndeplinit de ofertant, inserează o imagine exemplificativă și precizează că este o simplă etichetă de doar 2-3 cm, care este adezivă, menționând că verificarea planeității corpului nu se face de la nivelul solului. De asemenea, având în vedere durata îndelungată de viață a aparatelor de iluminat, componenta de mentenanță post garanție este crucială pentru eficiența proiectului.

Sub acțiunea vântului, a zăpezii și a vibrațiilor, aparatele de iluminat își pot pierde poziția de planeitate orizontală, astfel că în cadrul operațiunilor de mentenanță post garanție care se fac la nivelul lămpii montate pe stâlp și nu de la nivelul solului, beneficiarul (prin personal și utilaje de specialitate) trebuie să fie capabil să verifice, în orice moment, planeitatea echipamentului, prin verificarea unei bule de nivel montată pe aparatul de iluminat. Echiparea aparatelor de iluminat cu bulă de nivel conduce la scurtarea timpilor și a costurilor de intervenție, dar și la reducerea riscului de blocare a traficului.

În plus, solicită observarea faptului că există pe piața liberă bule de nivel autoadezivă, anexabilă oricărui tip de aparat de iluminat, apreciind că în mod abuziv contestatoarea încearcă să adapteze cerințele autorității contractante la produsele pe care le are de vânzare și nu invers, așa cum este prevăzut de legislația în vigoare.

Așadar, autoritatea solicită constatarea lipsei de temeinicie a criticii, dar și necesitatea echipării cu bulă de nivel (dispozitiv de verificare a planeității) a aparatelor de iluminat și, pe cale de consecință, solicită respingerea solicitării ca fiind nefondată.

Aceasta arată că, deși și-a prevăzut buget îndestulător pentru achiziția unor produse calitative, care să asigure economii în exploatare și rezultate de eficiență energetică, nu poate să își cumpere produsele care îi asigură îndeplinirea obiectivelor sale deoarece unii operatori economici vând doar produse cu caracteristici mediocre, de la operatori care sunt în incapacitatea de a-și adapta produsele la cerințele actuale, sub pretextul restricționării accesului.

5. Cu privire la critica „Eficiența luminoasă aparat de iluminat (alimentare, sistem optic, sursă): minim 160 lm/W”, autoritatea contractantă consideră că contestatoarea nu a depus un minim efort să indice motivul pentru care consideră că această cerință este restrictivă, respectiv care sunt drepturile ce îi sunt încălcate.

Totodată, consideră că este de neînțeles motivul promovării acestei critici în condițiile în care, conform ofertei sale publice, corpurile de iluminat îndeplinesc cu brio această cerință, având „16*lm/W”, adică superioară cerinței minime. Singura explicație pe care a găsit-o autoritatea ar fi că expunerea criticii este făcută din punctul de vedere al unui operator economic care dorește să convingă achizitorul să achiziționeze produse cu cerințe tehnice inferioare.

Autoritatea contractantă solicită observarea lipsei de temeinicie a acestei critici în raport cu argumentele false și lipsite de relevanță ale contestatorului, întrucât eficiența luminoasă a unui aparat de iluminat (exprimată în lm/W – lumeni/watt) este un parametru de calitate care influențează în mod direct consumul de energie electrică.

Pentru exemplificare, inserează următorul calcul ipotetic:

$$40 \text{ W} \times 160 \text{ lm/W} = 6400 \text{ lm}$$

$$6400 \text{ lm} / 100 \text{ lm/W} = 64 \text{ W}$$

Eficiența/rendamentul luminos este raportul dintre puterea de iluminare emisă Φ [lm] față de unitatea de putere electrică consumată P [W] și se măsoară în [lm/W]. Aceasta este o mărime ce caracterizează eficiența procesului de transformare a energiei electrice în energia iradierii optice. Se apreciază prin raportul lm/W câți lumeni se produc la consumul cu puterea de un Watt. Astfel, o eficiență luminosă mai ridicată presupune un consum de energie mai scăzut raportat la același flux luminos.

Așadar, cu cât eficiența luminoasă este mai mică, cu atât puterea instalată a aparatului de iluminat (implicit și consumul aparatului de iluminat) trebuie să fie mai mare. În raport cu respectarea angajamentelor luate față de finanțator cât și în raport cu respectarea normativelor și prescripțiilor de proiectare în vigoare, a fost solicitat un aparat de iluminat cu o înaltă eficiență luminoasă.

Contrar susținerilor contestatorului, autoritatea arată că eficiența luminoasă de 160 lm/W a fost solicitată pentru întregul aparat de iluminat, și nu pentru sursa de lumină (LED-ul), așa cum fals susține contestatorul, iar în acest sens, învederează prevederile fișei tehnice a echipamentului de iluminat.

Cu privire la presupusa eficiență de 100% pe care ar fi fost solicitată prin documentația de atribuire, aceasta învederează inexistența acesteia, cerința fiind clară, fără echivoc și orientată către eficiența aparatului de iluminat, eficiența LED-ului (a sursei de lumină) fiind irelevantă pentru rezultatele așteptate de autoritatea contractantă. Nu sunt formulate cerințe cu privire la randamentul luminos al aparatului de iluminat, ci numai legate de eficiența întregului aparat de iluminat.

În cazul aparatelor de iluminat cu LED-uri fluxul luminos se determină prin încercări fotometrice efectuate în laboratoare specializate pentru aparatul de iluminat ca un sistem format din sursă de lumină

(modul LED), elementul optic (dispersor și lentile) și elementul electronic (driver).

Conform standardului *SR EN 13032-4- Lumină și iluminat. Măsurarea și prezentarea datelor fotometrice ale lămpilor și aparatelor de iluminat Partea 4: Lămpi, module și aparate de iluminat cu LED-uri*, fluxul luminos ($\Phi_{\text{luminaire}}$) reprezintă fluxul luminos total (în lumeni) al aparatului de iluminat cu LED măsurat. Astfel, raportul de ieșire a luminii (LOR - light output ratio) este 100%.

Așadar, cerința nu este eronată și nici caz ideal, ci reprezintă o modalitate uzuală de măsurare a fluxului luminos pentru aparatele de iluminat cu LED-uri, modalitate descrisă detaliat în standardul menționat mai sus.

Referitor la documentația prezentată de contestatar cu privire la lentilele fabricate de mai mulți lideri mondiali, în acest caz, eficiența face referire la gradul transmisie luminoasă a lentilei în comparație cu sursa LED de la diferiți producători. Astfel, contestatarul confundă eficiența unui element component al aparatului de iluminat cu randamentul luminos al acestuia. Mai mult, contestatorul critică caracteristicile tehnice pe care le promovează în ofertele și prezentările publice.

Cu alte cuvinte, deși contestatorul promovează în ofertele și prezentările publice caracteristici cu privire la o eficiență luminoasă ridicată a echipamentelor pe care le comercializează, acesta critică, lipsit de orice temeinicie și în mod inexplicabil, documentația de atribuire, în partea unde este solicitată o eficiență luminoasă minimă.

Referitor la poluarea luminoasă, aceasta nu are legătură cu eficiența luminoasă a aparatelor de iluminat, aceasta este influențată de alți factori, principalul fiind cel referitor la dirijarea fluxului luminos către zonele de interes (străzi, trotuare, etc).

Autoritatea contractantă consideră că prin aceste referiri contestatarul încercă să inducă în eroare Consiliul, deviind de critica contestată, respectiv cea cu referire la eficiența luminoasă a aparatului de iluminat, care a fost solicitată pentru a obține un consum de energie cât mai mic, ofertanții având posibilitatea de a oferta aparate de iluminat cu putere mai mică decât cea propusă în documentația de atribuire.

Astfel, solicită observarea faptului că această critică se bazează pe pure speculații și pe interpretări tendențioase, lipsite de acoperire în tehnică, solicitând respingerea acesteia ca fiind nefondată.

6. Cu referire la critica privind faptul că în fișa tehnică a aparatelor de iluminat se solicită „*Funcționare la fluctuații de tensiune: 90 – 305 Vca*”, cu toate că tensiunea de alimentare reglementată în România este de 230 Vca/50Hz, autoritatea susține că nu înțelege dacă se contestă cerința ca echipamentele să poată funcționa „*la fluctuații de tensiune 90 – 305 Vca*” și dorește să fie eliminată (fiind restrictivă sau prea permisivă) sau pur și simplu doar o contestă, fără a urmări eliminarea ei.

Cu toate acestea, arată că cerința a fost inserată cu scopul ca

echipamentele achiziționate să aibă o toleranță mai mare la fluctuațiile de tensiune, adică chiar dacă curentul furnizat de către operatorul național/regional/local are fluctuații, aparatul trebuie să funcționeze, fără să se defecteze.

Autoritatea contractantă susține că această cerință este necesară în condițiile în care la nivelul României situația fluctuațiilor de tensiune este o problemă general valabilă, în condițiile în care ANRE, în ultimul său raport, precizează că *starea rețelelor tuturor operatorilor economici naționali se află într-o stare accelerată de degradare și necesită investiții și lucrări de mentenanță*. În acest context, există riscul ca fluctuațiile de energie să fie des întâlnite în condițiile stării precare a sistemului general, iar neluarea în calcul a acestui risc de către achizitor în momentul în care face o investiție din surse publice de peste 150.000 euro ar fi o măsură de neglijență totală.

În accepțiunea autorității contractante, un produs/corp de iluminat care este sensibil la fluctuațiile de tensiune este un produs slab calitativ, ce afectează atât exploatarea economicoasă a rețelei de iluminat public, cât și calitatea și durata de viață a investiției. Așadar, dacă produsele oferite de contestatoare sunt slabe din punct de vedere calitativ, achizitorul nu trebuie să își modeleze nevoile după oferta acestuia, riscurile fluctuațiilor de energie, ce produc arderea/defectarea corpurilor de iluminat, nefiind riscuri acoperite de garanția acordată de furnizor, achizitorul suportând costurile reparațiilor/înlocuirilor pe cheltuiala sa, urmând ca ulterior să facă o expertiză tehnică pentru a demonstra că a fost o fluctuație de tensiune și să solicite despăgubiri furnizorului de energie. Rezultă astfel că este mai avantajos (și legal) ca achizitorul să cumpere corpuri de iluminat care să nu fie sensibile și să aibă o toleranță mai mare la fluctuațiile de tensiune.

Aprecierea din contestație în sensul că sunt favorizate *produse din China* în detrimentul celor din UE este considerată de către autoritate ca fiind lipsită de argumente și de logică în condițiile în care cerința se referă la un nivel calitativ mai ridicat și nu unul mai scăzut în defavoare interselor publice.

7. În ceea ce privește critica referitoare la faptul că în fișele tehnice ale aparatelor de iluminat se solicită „*Culoare carcasă Gri sau orice altă culoare RAL solicitată de beneficiar*”, fără a se menționa care este culoarea alternativă, autoritatea consideră că acest aspect putea fi clarificat printr-o simplă solicitare de clarificări și nu să facă obiectul unei contestații.

Această cerință nu are nimic de a face cu specificațiile tehnice introduse pentru a restricționa accesul mai multor participanți sau a permite accesul anumitor participanți, cu încălcarea principiului tratamentului egal și al proporționalității, nefiind nicio legătură între critica adusă și cerința tehnică.

Autoritatea contractantă recomandă ca ofertanții să ofere

produse cu carcasa de culoare gri, însă susține că va accepta orice culoare din gama RAL (standard/etalon de culori care conține 213 culori), fără ca acest lucru să fie o cerință pe care o va schimba după depunerea ofertei, în acest sens urmând a emite o clarificare din oficiu, ce va fi postată în SICAP.

8. În ceea ce privește critica fașp de cerința din fișa tehnică a aparatelor de iluminat privind prezentarea unei mostre funcționale, fără a preciza cine, când și cum se prezintă aceasta, autoritatea afirmă că, dacă operatorul economic avea nedumeriri cum se va derula solicitarea de mostre, ar fi putut formula o solicitare de clarificări și ar fi primit răspunsuri și detalii care i-ar fi fost clare/suficiente.

Din punct de vedere al necesității și corectitudinii acestei cerințe, face următoarele precizări:

✓ Obiectul lucrării îl constituie înlocuirea corpurilor de iluminat stradal existente cu alte corpuri de iluminat pe bază de altă tehnologie și o altă arhitectură funcțională. Ponderea bunurilor/produselor (corpuri de iluminat și sistem de telegestiune) în întreg contractul este de peste 80%.

✓ Având o pondere atât de mare, practic importanța calității și respectării cerințelor în realitate a bunurilor este definitorie;

✓ Achizitorul nu a impus prezentarea de mostre în mod obligatoriu, ci doar dacă comisia consideră că este necesar și are dubii cu privire la documentele prezentate și realitatea cerințelor tehnice ale echipamentelor. Această măsură de precauție a fost luată deoarece deseori ofertanții înaintează oferte cu caracteristici tehnice diferite pentru același produs. De exemplu, din experiența elaboratorului caietului de sarcini, același ofertant a oferat același produs la autorități contractante diferite cu caracteristici tehnice diferite, doar scriptic, în realitate produsul fiind mult inferior detaliilor prezentate în cadrul ofertei, sau chiar se contraziceau.

Un alt exemplu este atunci când din documentele ofertei tehnice rezultă că produsul nu corespunde în totalitate cerințelor, însă la clarificări ofertantul precizează că este doar "o eroare" de scriere și adaugă/corectează cerința și specifică că produsul de fapt este corespunzător. În aceste situații, membrii comisiei de evaluare au nevoie de un instrument care să le permită să verifice dacă chiar este vorba de o eroare iar bunurile chiar corespund.

În susținere invocă speța analizată de CNSC prin decizia 696/06.04.2021.

Autoritatea contractantă arată că, raportat la critica adusă, este de acord să ia măsuri de remediere, aducând următoarele precizări din oficiu cu privire la mostre:

„Atenție: pe durata evaluării ofertei, comisia de evaluare poate solicita oricăruia dintre ofertanți (respectând principiul transparenței și tratamentului egal), în cazul în care fișele, pozele sau descrierile

prezentate în ofertă nu sunt edificatoare, sau dacă se constată discrepanțe între caracteristicile tehnice ale echipamentelor, pentru o evaluare corectă a ofertei, să prezinte comisiei de evaluare eșantioane constând în câte un aparat de iluminat pentru fiecare tip solicitat, demonstrându-se prin prezentarea funcționării acestora îndeplinirea tuturor cerințelor tehnice și funcționalităților solicitate prin prezentul caiet de sarcini. Mostrele se vor depune la sediul autorității contractante în termen de 3 zile lucrătoare de la solicitarea scrisă a comisiei. Mostrele depuse pot fi folosite la o probă practică, organizată de autoritatea contractantă, prin care se va demonstra funcționarea aparatelor de iluminat. Mostrele vor fi fotografiate, testate (oferantul va fi anunțat din timp de ședință de testare/verificare, iar dacă acesta dorește poate participa la această ședință), iar mai apoi înapoiate integral oferantului”.

9. În ceea ce privește critica cerinței din fișa tehnică nr. 5: *„sistemul va avea în componența sa un echipament ce va trebui să asigure afișare și control prin intermediul unui ecran color de tip TFT, tactil de minim 4”, cu un consum scăzut de energie electrică (maxim 2W) și ar trebui să fie alimentat la o tensiune scăzută în curent continuu”,* autoritatea consideră că, fără nicio justificare logică, contestatarul dorește să convingă achizitorul să cumpere ceea ce are el de vânzare și nu ceea ce are achizitorul nevoie efectiv.

Aceasta face precizarea că solicitarea ecranului TFT (cu cerințele specificate în fișa tehnică) este absolut necesară și justificabilă deoarece:

- în conformitate cu prevederile legislației în vigoare exploatarea sistemului de iluminat public la nivelul localității este făcută prin intermediul unui “operator” ales în urma unui proces de delegare a gestiunii. Toate bunurile ce fac obiectul sistemului de iluminat public (*printre care se numără și ecranul TFT*) sunt bunuri de retur ce vor fi date în inventarul și exploatarea operatorului, iar acesta va exploata sistemul așa cum crede de cuviință, în medii interne sau externe, în condiții vitrege, în funcție de cum o impune situația. Astfel, consideră că solicitarea unui ecran TFT pentru medii dure/industriale este o cerință absolut necesară;

- Sistemul de telegestiune va fi exploatat de către personalul operatorului serviciului (sau până la finalizarea delegării gestiunii de către personalul primăriei) care nu întotdeauna beneficiază de cele mai prielnice condiții de lucru (intemperii, accidente, neatenție, proastă calificare, etc), impunerea unui ecran TFT care să fie rezistent nu este un moft, ci o necesitate.

Opinia autorității contractante este că prin critica formulată contestatarul încearcă să-și impună propria soluție tehnică, inferioară cerințelor caietului de sarcini, lucru care ar fi total incorect, imparțial și nefuncțional. Aceasta consideră că, de fapt, contestatoarea nu critică faptul că ecranul TFT trebuie să fie pentru medii dure iar achizitorul să

accepte un eran TFT mai "sensibil", ci de fapt el vrea eliminarea de tot a ecranului TFT tocmai pentru că produsul lui nu îndeplinește cerințele tehnice minimale.

Autoritatea contractantă arată că jurisprudența CNSC și a Curților de Apel din România este uniformă, în sensul respingerii contestațiilor care au la bază simple afirmații, lipsite de acoperire tehnică și/sau legală, în susținerea argumentelor sale, invocând următoarele decizii pe care consideră relevante:

Decizia CNSC 1354/C6/1300 din 24.06.2021, cu privire la critica privind dispersorul din sticlă, Decizia CNSC 1213/C5/956 din 09.06.2021 și Decizia CNSC 1238/C5/1225 din 10.06.2021, Decizia CNSC 1281/C8/1216 din data de 15.06.2021, Decizia CNSC 1285/C5/1180 din 16.06.2021.

În concluzie, consideră toate criticile aduse prin contestație sunt nefondate, având ca unic scop aplicarea unei tactici neconcurențiale prin care să se diminueze cerințele și caracteristicile tehnice ale produselor, în așa fel încât contestatarul să poată oferta produse inferioare, ce nu satisfac nevoile achizitorului, produse ieftine și care să îi aducă acestuia avantaj competitiv la momentul aplicării factorului de atribuire prețului cel mai scăzut.

Autoritatea contractantă apreciază că niciuna dintre criticile aduse nu arată și nici nu demonstrează efectiv cum îi este afectat/lezat interesul, cum afectează liberul acces al ofertanților, criticile fiind simple afirmații. De asemenea, menționează că piața din domeniul corpurilor de iluminat este extrem de bine dezvoltată și efervescentă, existând un număr foarte mare de potențiali ofertanți care ar fi formulat clarificări și ar fi contestat la rândul lor dacă cerințele tehnice criticate de contestatar ar fi fost ilegale/restrictive.

În ceea ce privește solicitarea plății cheltuielilor de judecată, autoritatea contractantă solicită Consiliului să constate că această solicitare nu este justificată, în condițiile în care nu este dovedită reua credință a achizitorului, iar formularea unei contestații stă în putința oricărui operator fără să apeleze la avocat. Totodată, consideră că onorariul avocatului este exagerat, în condițiile în care întreaga contestație este un copy-paste din cele peste 50 de contestații înaintate, multe dintre ele chiar la același complet de judecată, apreciind ca fiind o cale injustă și nelegală de a beneficia de avantaje economice nemeritate.

În acest context, solicită Consiliului să respingă, ca nefondată, contestația depusă de ... SRL, să dispună continuarea procedurii și să respingă solicitarea de plată a cheltuielilor generate de soluționarea prezentei contestații.

Analizând documentele depuse la dosarul cauzei, Consiliul constată următoarele:

În calitate de autoritate contractantă, COMUNA ... a inițiat o

procedură de atribuire simplificată a contractului de achiziție publică având ca obiect „Execuție lucrări pentru investiția - Modernizarea sistemului de iluminat stradal în Comuna ...”, prin publicarea în SEAP a anunțului de participare simplificat nr. ..., împreună cu documentația de atribuire aferentă.

Valoarea estimată a procedurii este de 1.166.220,81 lei fără TVA, iar criteriul de atribuire este „cel mai bun raport calitate-preț”.

Împotriva documentației de atribuire, SC ... SRL a formulat prezenta contestație, în care critică cerințele fișelor tehnice.

După depunerea contestației, SC ... SRL a transmis dovada constituirii cauțiunii, conform art. 61¹ alin. (1) din Legea nr. 101/2016, actualizată, în cuantum de 23.325,00 lei, prin consemnarea la CEC Bank a sumei respective, conform recipisei de consemnare nr. ..., suma fiind consemnată la dispoziția Consiliului pentru contestația aferentă procedurii inițiată de COMUNA ... prin anunțul nr.

Cauțiunea constituită se va restitui, la cerere, nu mai devreme de 30 de zile de la data rămânerii definitive a hotărârii, în temeiul art. 61¹ alin. (5), (6) și (7) din Legea nr. 101/2016.

Pe fondul cauzei, SC ... SRL formulează un număr de 9 critici cu privire la prevederile fișelor tehnice din documentul Proiect Tehnic (PTh), parte a documentației de atribuire pe care le consideră restrictive.

1. Prima critică vizează cerința din fișele tehnice „Compartimentul optic, echipat cu dispersor din sticlă clară, plană, securizată”, despre care susține că încalcă prevederile Legii nr. 98/2016, fără a preciza articolul încălcat.

Potrivit art. 3 alin. (1) lit. rr) din Legea nr. 98/2016, specificațiile tehnice reprezintă „cerințe, prescripții, caracteristici de natură tehnică ce permit fiecărui produs, serviciu sau lucrare să fie descris, în mod obiectiv, într-o manieră corespunzătoare îndeplinirii necesității autorității contractante”, iar potrivit art. 155 alin. (1) din același act normativ „Specificațiile tehnice sunt stabilite prin documentația de atribuire și definesc caracteristicile solicitate privind lucrarea, serviciul sau produsele care fac obiectul achiziției”. Caietul de sarcini conține, potrivit art. 20 alin. (10) din HG nr. 395/2016, „în mod obligatoriu, specificații tehnice care reprezintă cerințe, prescripții, caracteristici de natură tehnică ce permit fiecărui produs, serviciu sau lucrare să fie descris, în mod obiectiv, astfel încât să corespundă necesității autorității contractante”.

În speță, autoritatea contractantă a definit specificația tehnică criticată prin aplicarea prevederilor art. 156 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 98/2016 [„(1) Fără a aduce atingere normelor tehnice obligatorii de la nivel național, în măsura în care sunt compatibile cu actele normative adoptate la nivelul Uniunii Europene, specificațiile tehnice se stabilesc în una dintre următoarele modalități: a) prin raportare la cerințe de performanță sau cerințe funcționale, inclusiv caracteristici de mediu, cu condiția ca parametrii să fie suficient de preciși pentru a permite

ofertanților să determine obiectul contractului și autoritățile contractante să atribuie contractul”].

Având în vedere dispozițiile legale anterior invocate, în cadrul caietului de sarcini, autoritatea contractantă a urmărit descrierea echipamentelor astfel încât să corespundă necesităților sale, respectiv a urmărit achiziționarea unor produse cu un nivel înalt calitativ, tehnic și de performanță.

Contestatoarea susține că potrivit art. 10 lit. c) din Ghidul aferent Programului privind sprijinirea eficienței energetice și a gestionării inteligente a energiei în infrastructura de iluminat public derulat în cadrul Administrației Fondului pentru Mediu, singurele standarde ce trebuie respectate sunt SR EN 13201 și SR EN 60598, fără a motiva această susținere.

Necesitatea sau oportunitatea achiziționării de anumite produse, precum și caracteristicile tehnice impuse pentru acestea, sunt stabilite de fiecare autoritate contractantă în parte, în funcție de necesitățile obiective și prioritățile comunicate de compartimentele din cadrul autorității contractante [art. 2 și art. 3 din HG nr. 395/2016], în speță, autoritatea contractantă apreciind ca fiind necesar ca dispersorul să fie realizat din sticlă tratată termic, securizată plană sau curbată.

Cenzurarea sau modificarea performanțelor ori caracteristicilor tehnice impuse de autoritatea contractantă poate face obiectul contestării de către operatorii economici interesați în situația încălcării de către autoritate a ipotezei art. 155 alin. (6) din Legea nr. 98/2016 [„Specificatiile tehnice trebuie să permită tuturor operatorilor economici accesul egal la procedura de atribuire și nu trebuie să aibă ca efect introducerea unor obstacole nejustificate față de asigurarea unei concurențe efective între operatorii economici”] și cea a art. 156 alin. (2) din lege [„Cu excepția cazului în care acest lucru este justificat de obiectul contractului, specificațiile tehnice nu precizează un anumit producător, o anumită origine sau un anumit procedeu care caracterizează produsele sau serviciile furnizate de un anumit operator economic și nici nu se referă la mărci, brevete, tipuri, la o origine sau la o producție specifică, care ar avea ca efect favorizarea sau eliminarea anumitor operatori economici sau produse”].

Din extrasele standardului SR EN 60598 - 1 Corpuri de iluminat, prezentat în punctul de vedere rezultă că sticla este un material care poate fi folosit pentru construcția dispersorului, alături de polycarbonat, compuși acrilici sau mase plastice. Faptul că autoritatea contractantă a optat doar pentru sticlă nu înseamnă că încalcă prevederile standardului respectiv. Prevederile standardului ar fi fost încălcate dacă s-ar fi solicitat ca dispersorul să fie compus dintr-un altfel de material în afara celor 4 amintite. În rest, indiferent dacă alegea ca dispersorul să fie doar dintr-unul din materiale, din două, trei sau toate cele 4 materiale, autoritatea contractantă nu s-ar fi încălcat prevederile standardului.

Consiliul reține și prevederile CIE :2003 The maintenance of outdoor lighting systems, invocate în raportul extrajudiciar prezentat de autoritatea contractantă, în care sunt prezentate avantajele și dezavantajele folosirii celor 4 tipuri de materiale:

„- Sticla: Lipsa curățării dispersorului pentru o durată lungă de timp poate duce la curățarea cu dificultate a acestuia sau, în cazuri extreme, la sablarea dispersorului.

- Plastic (PMMA): Degradarea survine ca urmare a acțiunii prafului și a factorilor ambientali contaminanți (radiație UV, poluare) sau din cauza îmbătrânirii materialului.

- Acryl: Rezultate bune la expunerea UV. Prin îmbătrânire pierde din rezistență și stabilitate.

- Policarbonat: Degradare accelerată la radiația UV, la încălzire, cât și la factorii ambientali contaminanți.”

Din cele de mai sus, rezultă că sticla este un material permis a fi folosit pentru dispersia luminii și întrunește cele mai bune calități în acest sens, în comparație cu celelalte materiale utilizabile, păstrându-și calitățile de dispersie în timp mult mai bine decât acestea.

Buna rezistență la temperaturi ridicate, la radiații UV și la substanțele agresive au făcut ca sticla să fie materialul solicitat de autoritatea contractantă pentru realizarea dispersorului solicitat.

În speță, caracteristica contestată reprezintă o specificație tehnică cu rol în acoperirea necesităților COMUNEI ..., singura responsabilă de sistemul de iluminat care urmează a fi instalat la nivelul localității. Relevante în aceste sens sunt și susținerile autorității contractante potrivit cărora aceasta urmărește să implementeze un sistem care reduce cheltuielile publice pe durata vieții acestuia. În acest sens a ales folosirea sticlei ca dispersor și din motivul de a reduce procesele de întreținere, procese costisitoare ce afectează bugetul local și nu în ultimul rând, pentru a oferi un sistem de iluminat de calitate ce se păstrează la parametri optim pentru cât mai mult timp. Dispersorul din policarbonat are o transmitanță a luminii mai scăzută, iar în câmp electrostatic absorbția de praf este mare. De altfel, în timp, dispersoarele din policarbonat se îngălbesc reducându-se nivelul de iluminare, necesitând intervenții de curățare la intervale de timp mai reduse generând costuri de întreținere suplimentare (față de dispersoarele de sticlă).

În acest sens este și opinia Comitetului Național Român de Iluminat din 08.07.2021, potrivit căreia:

„2. (...) transmisia maximă înseamnă transparență maximă, iar materialul cel mai cunoscut care asigură transparență maximă este sticla clară. Aceasta este rezistentă și la radiațiile UV, spre deosebire de policarbonat, de exemplu.

3. Nu există similitudine între policarbonat și sticlă. Policarbonatul poate fi superior ca rezistență la lovituri, dar proprietățile optice sunt

inferiere sticlei și se degradează în timp. (...)

5. Susținem că investițiile în iluminat trebuie să promoveze materiale de calitate.”

Contestatoarea nu a prezentat nici vătămarea produsă în urma acestei cerințe a autorității contractante, atâta vreme cât susține că a fost producătoare de dispersoare din sticlă, iar din probele depuse de autoritatea contractantă reiese că produse din sticlă fabricate de SC SRL se vând și în prezent pe site-uri specializate. De asemenea, pe piață sunt zeci de produse și producători care au corpuri cu dispersor din sticlă.

Constatând că autoritatea contractantă a formulat cerința „Compartimentul optic, echipat cu dispersor din sticlă clară, plană, securizată” în conformitate cu prevederile legale, iar cerința nu este de natură a restrânge competiția, Consiliul va respinge, ca nefondată, această critică.

2. Cu privire la cerința, *„Compartimentul accesorii electrice va trebui să permită deschiderea sa pentru operații de mentenanță, **fără u d unelte**. Pentru a facilita operațiile de mentenanță, acesta trebuie să poată fi deschis într-un interval scurt de timp, fără deteriorarea componentelor aparatului de iluminat”*, contestatoarea susține că are caracter restrictiv, încălcând prevederile art. 155 alin. (6) din Legea nr. 98/2016.

Contestatoarea argumentează solicitarea de eliminare a acestei cerințe prin aceea că accesul la compartimentul de accesorii al aparatului de iluminat unde se găsesc circuite electrice nu ar trebui să fie facil de deschis de către orice persoană, cu atât mai mult cu cât deschiderea acestui compartiment se face doar în cazul în care este defect și trebuie reparat, nu și pentru operații de întreținere.

Autoritatea contractantă precizează că pentru compartimentul de accesorii electrice a solicitat îndeplinirea cerinței ca deschiderea sa să se facă **fără utilizarea de unelte**, iar deschiderea celui de-al doilea compartiment al corpului de iluminat, anume compartimentul optic, să se poată face și cu unelte, motivând astfel alegerea sa:

- Compartimentul cu accesorii electrice conține cabluri, conexiuni, circuite etc, compartiment a cărui deschidere este imperios necesară să se facă facil, ușor și fără utilizarea de șurubelnițe manuale sau electrice, fără acționarea unor dispozitive care ar putea provoca scurt-circuit, sau în caz de manevrare eronată să ducă la avariarea conținutului/pieselor interioare, ceea ce justifică ca acest compartiment să permită deschiderea fără utilizarea de unelte;

- Compartimentul optic este un compartiment mai puțin pretențios, ledurile din interiorul lui fiind rezistente și riscurile avarierii lor sunt mult mai puține, fiind logică mențiunea că accesul la acest compartiment a corpului să poată fi făcut chiar și cu unelte.

Totodată susține că cerința de a deschide compartimentul cu

accesorii electrice fără unelte este o cerință de calitate, fără a justifica motivele pentru care deschiderea compartimentului cu accesorii electrice fără unelte reprezintă un avantaj calitativ față de deschiderea aceluși compartiment folosind unelte.

În analiza sa, Consiliul stabilește că, deși autoritatea contractantă invocă necesitatea accesului facil la compartimentul de accesorii electrice, cerința deschiderii fără unelte nu prezintă relevanță din perspectiva performanței elementelor ce compun sistemul de iluminat. Din explicațiile autorității contractante, se constată că aceasta dorește calități superioare pentru produsele ce compun sistemul de iluminat. Ori, o astfel de cerință nu se subscrie unor astfel de exigențe fiind un obstacol nejustificat în calea concurenței, în dezacord cu dispozițiile art. 155 alin. (5) din Legea nr. 98/2016, anterior citate.

Fiind considerată întemeiată critica autoarei contestației sub acest aspect, Consiliul va obliga autoritatea contractantă la remedierea cerinței criticate prin eliminarea sintagmei „fără utilizarea de unelte.

3. În ceea ce privește solicitarea din fișa tehnică „Managementul termic se va realiza fără a utiliza striații sau decupaje pe exteriorul aparatului (pentru evitarea acumulării de praf și frunze)”, Consiliul constată că prin contestație este invocat caracterul restrictiv al designului aparatului de iluminat, motivat de falsul argument al autorității contractante al disipării de căldură și acumularea de murdărie pe aparat.

În opinia contestatoarei fiecare producător de aparate de iluminat cu tehnologie LED dezvoltă soluții de disipare a căldurii și de îndepărtare a murdăriei de pe aceste aparate, însă chiar și aparatele de iluminat fără striații sau decupaje pe exterior sunt afectate de murdărie.

Consiliul constată că, așa cum susține și autoritatea contractantă în punctul de vedere, cerința nu se referă la designul aparatelor, cum în mod eronat contestatoarea afirmă „este o restricție și o solicitare constructivă cu privire la designul aparatului de iluminat”, ci privește managementul termic, cerința având următorul conținut „Managementul termic se va realiza fără a utiliza striații sau decupaje pe exteriorul aparatului (pentru evitarea acumulării de praf și frunze)”.

În soluționare, Consiliul constată că și contestatoarea confirmă că aparatul de iluminat cu LED are nevoie de răcire pasivă/activă, iar singura metodă pentru a reduce temperatura este atașarea unui radiator care poate fi mascat sub o carcasă sau să fie proiectat în așa fel încât să nu pară un radiator.

Prin urmare, având în vedere că proiectantul a stabilit prin fișele tehnice ca management termic să se realizeze fără ca aparatele de iluminat să aibă striații sau radiatoare externe pentru a se evita acumularea de praf sau frunze, care să stânjenească evacuarea căldurii, lucru care ar duce la deprecierea fluxului luminos și, implicit, neîncadrarea în parametrii lumino tehnici stabiliți de standardele

specifice, cât și lipsa unei justificări pertinente a caracterului restrictiv al cerinței, Consiliul va respinge critica.

Consiliul reține în soluționare faptul că legat de o astfel de cerință, Curtea de Apel Craiova s-a pronunțat prin Decizia nr. 2030/2021 cu privire la plângerea formulată împotriva Deciziei CNSC nr. 1285/C5/1180/2021, ocazie cu care a stabilit că:

„Cu privire la critica 4 din contestație - petenta a susținut că autoritatea contractantă a solicitat fără nicio justificare și în mod abuziv ca aparatele de iluminat să nu aibă striații sau decupaje externe.

Consiliul a constatat netemeinicia acestei critici, reținând, în esență, că cerința prevăzută în fișele tehnice la pct.1.10 nu se referă la designul exterior al aparatelor, așa cum susține petenta, ci privește managementul termic, cerința având următorul conținut: „managementul termic se va realiza fără a utiliza striații sau decupaje pe exteriorul aparatului (pentru evitarea acumulării de praf și frunze)”.

Într-adevăr, prin criticile aduse, petenta invocă un caracter restrictiv al designului aparatului de iluminat, susținând falsul argument al autorității contractante privind disiparea de căldură și acumularea de murdărie pe aparat, în condițiile în care toți producătorii de aparate de iluminat au în vedere tehnologii adecvate de răcire pasive/active pentru reducerea temperaturii.

În acest sens, Curtea constată că aprecierea CNSC este corectă, întrucât scopul achiziției a urmărit, astfel cum se desprinde și din argumentele aduse de autoritatea contractantă, menținerea unui flux luminos în acord cu standardele tehnice în vigoare, adică eliminarea oricăror surse care ar putea afecta performanța aparatului,

În plus, managementul termic urmărește nu doar stabilirea unei performanțe inițiale, ci și menținerea acesteia, cu luarea de măsuri pentru eliminarea oricăror riscuri care ar putea influența negativ eficiența și adaptarea echipamentului la impactul negativ al factorilor externi asupra parametrilor acestuia.

De asemenea, operațiunile de mentenanță ulterioară instalării (spălarea regulată), au eficiență mai mare în cazul suprafețelor fără striații sau decupaje, astfel cum și petenta menționează în cuprinsul plângerii formulate.

Prin urmare, cerința a fost inserată în scopul diminuării riscurilor, ca cerință de calitate a aparatului și nu ca un element de design.

În acest context, susținerile petentei cu privire la comportamentul pasărilor, indiferent de tipul de suprafață pe exteriorul aparatului, soluțiile de management termic privind răcirea, faptul că toți producătorii au propriile lor metode pentru îndepărtarea mizeriilor acumulate pe aparatul de iluminat, pe cât posibil în mod natural de ploaie și vânt, apar ca irelevante în raport cu scopul urmărit la achiziția corpurilor de iluminat de către autoritatea contractantă.

În concluzie, în mod corect a apreciat CNSC că impunerea acestor

caracteristici pentru corpurile de iluminat nu este de natură a aduce atingere dispozițiilor legale invocate în contestație și principiilor în materia achizițiilor publice și că impunerea unui nivel minim de calitate a produselor nu poate fi restricționat pe considerentul eronat al nerespectării prevederilor art. 155 și art. 156 din Legea nr.98/2016”.

4. Referitor la critica privind faptul că în fișele tehnice se solicită: *„Corpurile de iluminat vor fi dotate cu bulă de nivel încorporată în aparatul de iluminat pentru a asigura instalarea corectă în plan orizontal”*, Consiliul reține în soluționare argumentele autorității contractante, respectiv, faptul că aparatele de iluminat își pot pierde poziția de planeitate orizontală, urmare a acțiunii vântului, a zăpezii și a vibrațiilor. În cadrul operațiunilor de mentenanță post garanție, beneficiarul trebuie să fie capabil să verifice, în orice moment, planeitatea echipamentului, prin verificarea bulei de nivel montată pe aparatul de iluminat. Echiparea aparatelor de iluminat cu bulă de nivel conduce la scurtarea timpilor și a costurilor de intervenție, cât și la reducerea riscului de blocare a traficului în timpul intervenției.

Contrar susținerilor contestatoarei, din fotografiile prezentate în cadrul punctului de vedere reiese că bula de nivel nu se găsește în partea superioară a aparatului de iluminat, ci în partea inferioară a acestuia, încât accesul este mai simplu și poate fi vizibilă cu un instrument optic

Solicitarea bulei de nivel este expresia necesității autorității contractante iar necesitatea sau oportunitatea achiziționării unui produs de o anumită performanță, precum și caracteristicile tehnice impuse pentru acesta, sunt stabilite în funcție de nevoile obiective și prioritățile comunicate de compartimentele din cadrul autorității contractante (art. 2 și art. 3 din HG nr. 395/2016). Nu există o prevedere legală care să oblige autoritatea să accepte produse care nu corespund necesităților sale. Consiliul nu poate sancționa autoritatea contractantă pentru exercitarea dreptului său de a nu aduce modificări cerințelor tehnice ori altor prevederi ale documentației, atâta timp cât acestea satisfac interesele sale, iar contestatoarea nu face dovada existenței unor încălcări legale, respectiv a caracterului restrictiv al acestei cerințe.

Consiliul constată faptul că autoarea contestației nu a făcut dovada faptului că cerința criticată are un caracter restrictiv și poate fi îndeplinită doar de un anumit ofertant, situație în care concurența ar fi fost afectată deși, conform dispozițiilor art. 249 din Codul de procedură civilă, *„Cel ce face o susținere în cursul procesului trebuie să o dovedească, în afară de cazurile prevăzute de lege”*.

Prin decizia nr. 2030/2021, Curtea de Apel Craiova s-a pronunțat cu ocazia soluționării plângerii formulată împotriva Deciziei CNSC nr. 1285/C5/1180/2021, reținând următoarele:

„Referitor la critica 7 din contestație – petenta a susținut că, în fișele tehnice nr. 1 ,2, 3, autoritatea contractantă a solicitat dotarea cu

bulă de nivel încorporată în aparatul de iluminat pentru a asigura instalarea corectă în plan orizontal.

Petenta consideră că această cerință este restrictivă și limitează concurența, întrucât, până la această inovație (încorporarea bulei de nivel în aparatul de iluminat), a fost suficientă utilizarea unor nivele cu bulă de aer, instrumente uzuale în lucrările de construcții.

Totodată, petenta a invocat în legătură cu această cerință, încălcarea principiilor nediscriminării și al tratamentului egal, al transparenței și al proporționalității, arătând că nu se justifică, având în vedere modalitatea de stabilire a poziției orizontale prin nivelă.

CNSC a respins solicitarea de eliminare a acestei cerințe din cuprinsul documentației de atribuire, reținând că sunt justificate argumentele autorității contractante, respectiv faptul că aparatele de iluminat își pot pierde poziția de planeitate orizontală datorită acțiunii vântului, a zăpezii, cât și a vibrațiilor și, în cadrul operațiunilor de mentenanță post garanție, trebuie să fie capabil beneficiarul să verifice în orice moment planeitatea echipamentului, prin verificare bulei de nivel montată pe aparatul de iluminat. Astfel, echiparea aparatelor de iluminat cu bulă de nivel, va conduce la scurtarea timpilor și a costurilor de intervenție, cât și la reducerea riscului de blocare a traficului în timpul intervenției.

Față de aceste argumente corect reținute de CNSC, Curtea apreciază că cerința înscrisă în documentația de atribuire privind echiparea aparatelor de iluminat cu bulă de nivel privește performanțele produsului ce se dorește a fi achiziționat de autoritatea contractantă, în vederea scurtării timpilor și a costurilor de intervenție.

Prin urmare, oportunitatea de achiziționare a unui produs cu o anumită performanță și impunerea unor caracteristici tehnice pentru această achiziție este atributul autorității contractante, în funcție de nevoile obiective și prioritățile acesteia, în conformitate cu art. 2 și art. 3 din HG nr.395/2016.

În aceste condiții, în mod corect CNSC a constatat că nu poate fi sancționată autoritatea contractantă pentru exercitarea dreptului său de a nu aduce modificări cerințelor tehnice sau altor prevederi din documentația de atribuire dacă acestea corespund intereselor sale și nu se face dovada unor încălcări a dispozițiilor legale sau caracterul restrictiv al acestor cerințe.

În acest context, Curtea apreciază că soluția propusă de petentă, privind utilizarea unor instrumente uzuale, cum sunt nivelele cu bulă de aer nu corespunde intereselor și necesităților avute în vedere de către autoritatea contractantă la impunerea acestei cerințe în cuprinsul documentației.

De asemenea, petenta nu a probat caracterul restrictiv al cerinței, sau modul în care poate fi afectat un ofertant, pentru a se reține afectarea concurenței, și încălcarea principiilor invocate în cuprinsul

plângerii”.

Constatând că nu există elemente care să conducă la formarea convingerii Consiliului în sensul că autoritatea contractantă a acționat cu încălcarea vreunei prevederi legale, această critică va fi respinsă ca nefondată.

5. Contestatoarea critică cerința „Eficiență luminoasă aparat de iluminat (alimentare, sistem optic, sursă): minim 160 lm/W”, pe care o consideră eronată și fără relevanță.

Deși cerința este simplă și vizează eficiența aparatului de iluminat, contestatoarea încearcă să o redea într-un mod cât mai complicat cu putință.

Astfel face o referire la o „fișă de date”, care nu este cea atașată sub acest nume anunțului de participare – în aceasta nefăcându-se astfel de referiri, ci un alt document neidentificat de Consiliu. De asemenea se invocă „corp iluminat **20W**”, pe când în fișele tehnice nu se menționează decât corpuri de iluminat de **22W** și de 53 W, iar în contestație este atașat în facsimil un tabel în care puterea este de **30 W**.

Eficacitatea luminoasă măsoară eficiența cu care o sursă de lumină produce lumină vizibilă. Este raportul dintre fluxul luminos și puterea electrică, unitatea de măsură fiind în lumeni pe watt (lm/w).

De exemplu, fluxul luminos al unui LED de 1 watt poate fi foarte strălucitor pentru o eficacitate ridicată sau abia vizibil pentru o eficacitate scăzută.

Eficacitatea luminoasă este unul dintre factorii definitorii ai performanței LED.

LED-urile de cea mai bună performanță, cu cea mai mare eficacitate luminoasă, au 220 lm/W, LED-urile de înaltă performanță, aflate în portofoliul multor producători, au 150-200 lm/W, dar la capătul opus, sunt și LED-uri de slabă performanță, cu o eficiență mai mică de 100 lm/W.

Prin urmare, produsul cu calitățile solicitate de autoritatea contractantă este unul de calitate, se află în portofoliul multor producători și furnizori, iar cerința nu este restrictivă.

Pe de altă parte, chiar și în situația descrisă de contestatoare, conform căreia s-ar fi solicitat ca și eficiența LED-urilor să fie de minim 160 lm/W, cele două cerințe, ca atât eficiența aparatului de iluminat, cât și eficiența LED-urilor să fie de minim 160 lm/W, pot fi îndeplinite simultan.

În acest caz, intervine un nou parametru, pe care contestatoarea l-a denumit „eficiența sistemului optic” și care reprezintă, de fapt, randamentul de transmitere a fluxului luminos al LED-ului prin dispersorul din sticlă.

Astfel, în funcție de eficiența sistemului optic (%), pentru ca eficiența aparatului de iluminat să fie de 160 lm/W, eficiența LED-ului trebuie să fie 160 (lm/w)/eficiența sistemului optic (%).

Astfel, în cazul unei eficiențe a sistemului optic de 99%, eficiența LED-ului trebuie să fie $160 \times 100/99 = 161,66 \text{ lm/W}$, iar în cazul unei eficiențe de a sistemului optic de 85%, așa cum susține contestatoarea, eficiența LED-ului trebuie să fie de $160 \times 100/85 = 188,2 \text{ lm/W}$.

Din calculele de mai sus reiese că pentru a avea o eficiență a aparatului de iluminat de minim 160 lm/W , este necesar, dar nu suficient – fiind nevoie și de un bun randament al dispersorului, ca și eficiența LED-ului să fie de peste 160 lm/W . Astfel se justifică cerința ca cele două mărimi, respectiv eficiența aparatului de iluminat și eficiența LED-ului, să fie de 160 lm/W . Nu se impunea o valoare mai mare pentru eficiența LED-urilor, întrucât aceasta ar fi impus și un anumit randament al sistemului optic. Prin impunerea aceleiași valori de 160 lm/w , atât pentru eficiența LED-urilor, cât și pentru eficiența aparatului de iluminat, nu se impune vreo constrângere cu privire la randamentul sistemului optic.

Consiliul are în vedere că în fișele tehnice singura cerință a fost ca eficiența aparatului de iluminat să fie de minim 160 lm/W , cerință care este una de performanță, în concordanță cu nevoile autorității contractante și nici nu este în contradicție cu alte prevederi ale documentației de atribuire, motiv pentru care Consiliul va respinge, ca nefondată, această critică.

6. Cu referire la critica cerinței „Funcționare la fluctuații de tensiune: 90 – 305 Vca”, Consiliul reține precizările contestatoarei, potrivit căreia, prin standardul European Armonizat SR EN 50160/2011 privind caracteristicile tensiunii în rețelele electrice publice de distribuție se definește, descrie și se specifică caracteristicile principale ale tensiunii în punctele de furnizare a energiei electrice la utilizatorii rețelelor electrice publice de distribuție de tensiune alternativă, de joasă tensiune, de medie tensiune și de înaltă tensiune în condiții normale de funcționare. Acest standard indică limitele sau valorile caracteristicilor de tensiune care pot fi atinse în fiecare punct de furnizare a energiei electrice din rețeaua electrică de interes public din Europa.

În România, serviciul de distribuție a energiei electrice este reglementat de către ANRE. Calitatea energiei este reglementată prin Standardul de performanță pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, emis de ANRE prin Ordinul nr. 11 din 30.03.2016, publicat în Monitorul Oficial.

Conform art. 25 alin. (1) din acest Standard „În PD (punctul de distribuție), la JT (joasă tensiune), în condiții normale de exploatare, excluzând întreruperile, pe durata oricărui interval de timp de o săptămână, 95% din valorile efective, mediate pe o durată de 10 minute, ale tensiunii de alimentare nu trebuie să aibă o abatere mai mare de 10% din tensiunea nominală. De asemenea, pe durata oricărui interval de timp de o săptămână, 100% din valorile efective, mediate pe o durată de 10 minute, nu trebuie să aibă o abatere mai mare de + 10%/ -15% din tensiunea nominală”.

Astfel că, în opinia contestatoarei, această cerință este introdusă pentru a favoriza aparatele de iluminat produse în China, care au această caracteristică, întrucât sunt comercializate în întreaga lume, respectiv și în țări în care rețeaua funcționează la tensiunea de 110 Vca.

Aparatele de iluminat produse în UE și/sau pentru utilizarea în UE sunt produse la standardele menționate și nu se pot solicita în mod abuziv și nejustificat alte tensiunii de funcționare din punct de vedere tehnic.

Față de cele reținute, constatând a fi întemeiate criticile contestatoarei, Consiliul va obliga autoritatea contractantă la modificarea cerinței în analiză, în acord cu solicitarea contestatoarei și cu prevederile legale în domeniu.

7. În ceea ce privește critica cerinței „Culoare carcasă Gri sau orice altă culoare RAL solicitată de beneficiar”, fără a se menționa care este culoarea alternativă, Consiliul reține că, prin punctul de vedere, autoritatea contractantă a făcut următoarea precizare:

„Autoritatea contractantă recomandă ca ofertanții să ofere produse cu carcasa de culoare gri, însă va accepta orice culoare din gama RAL - fără ca acest lucru să fie o cerință pe care o va schimba după depunerea ofertei. Cu alte cuvinte, ofertanții au posibilitatea de a oferta orice culoarea doresc din gama RAL (amintim că RAL este un standard/etalon de culori care conține 213 culori).

În acest sens, achizitorul o să emită o clarificare din oficiu, ce va fi postată în SICAP.” (nota Consiliului - sublinierile aparțin autorității contractante)

În consecință, Consiliul va admite această critică și va obliga autoritatea contractantă să publice în SEAP clarificarea invocată în cadrul punctului de vedere, având textul de mai sus, pentru ca toți operatorii economici interesați să ia la cunoștință de conținutul acestuia.

8. Cu privire la solicitarea de mostre, de la pct. 4 din fișele tehnice, Consiliul are în vedere că pentru a fi demonstrată conformitatea, prin punctul 2 din fișele tehnice, ofertanții trebuie să prezinte următoarele:

- Fișe tehnice emise de producător;
- Certificat de garanție emis de producător;
- Marcajul CE;
- Declarația UE de Conformitate;
- Certificat DEEE;
- Certificat privind Directiva de Joasă Tensiune; Certificat privind Directiva de Compatibilitate Electromagnetică;
- Certificat/Declarație RoHS;
- Raport de testare privind Directiva de Joasă Tensiune ce va confirma respectarea următoarelor standarde:
 - SR EN 60598-1:2015+AC:2016+A 1:2018;
 - SR EN 60598-2-3:2004+A 1:2004+AC:2015;
 - SR EN 62031:2009+A:2013+A2:2015, art.13.2 și 15, emis de un

- laborator acreditat;
- Raport de testare privind Directiva de Compatibilitate Electromagnetică ce va confirma respectarea următoarelor standarde:
 - SR EN 55015:2014+A1:2015;
 - SR EN 61000-3-3:2014;
 - SR EN 6100-3-2:2015;
- SR EN 61547:2010, emis de un laborator acreditat;
 - Raport de testare pentru gradele de protecție IP 67, IK 10 ce va confirma respectarea următoarelor standarde:
 - SR EN 60598-2-3:2004+A 1:2004+AC:2015, pct. 3.13;
 - SR EN 60598-1:2015+AC:2016+A1:2018, pct. 9.2;
 - SR EN 62262:2004, cap. 5,6,7, emis de un laborator acreditat;
 - Raport de testare pentru încercările la temperatura de funcționare a aparatului, ce va confirma respectarea următoarelor standarde:
 - SR EN 60068-2-1:2007 - încercare Ae, emis de un laborator acreditat;
 - Raport de testare pentru lumina albastră la temperaturile de culoare (K) ale LED-urilor, ce va confirma respectarea următoarelor standarde:
 - SR EN 60598-2-3:2004+A 1:2012+AC:2015
 - SR EN 60598-1:2015+AC:2016+A 1:2018 art. 3.6 (4.24), emis de un laborator acreditat.
 - Raport de testare pentru verificarea rezistenței la vibrații, ce va confirma respectarea următoarelor standarde:
 - SR EN 60068-2-6:2008, emis de un laborator acreditat;
 - Raport de testare pentru încercarea de încărcare statică, ce va confirma respectarea următoarelor standarde:
 - SR EN 60598-2-3:2004 + A 1:2012 + AC:2015 pct. 3.6.3.1, emis de un laborator acreditat;
 - Certificat de conformitate pentru elementele de trecere cablu ce va confirma respectarea standardului SR EN 62444:2013;
 - Certificat de conformitate și raport de testare pentru elementele de conectică utilizate în interiorul corpului de iluminat ce vor confirma respectarea standardului SR EN 60998-1;
 - Certificat de conformitate pentru elementul de deconectare de la rețea care va confirma respectarea standardului SR EN 61984;
 - Certificat de conformitate și raport de testare pentru dispozitivul de protecție la supratensiune ce va continua respectarea standardului SR EN 61347;
 - Licența de marcă emisă de către un organism de certificare acreditat în conformitate cu SR EN ISO/CEI 17065:2013;
 - Raport de testare fotometrică pentru întregul aparat de iluminat,

emis de un laborator acreditat.

Astfel, comisia de evaluare va avea la îndemână suficiente documente prin care să verifice specificațiile tehnice.

Membrii comisiei de evaluare și eventualii experți cooptați nu se pot substitui atâtor organisme de certificare și laboratoare autorizate.

Mai mult, la recepția produselor, autoritatea contractantă face verificarea produselor și poate refuza produsele care nu sunt în conformitate cu oferta depusă.

În consecință, Consiliul consideră cerința de prezentare a mostrei ca reprezentând o cerință restrictivă, disproporționată față de nevoia de verificare a conformității produsului, motiv pentru care va obliga autoritatea contractantă la eliminarea acesteia.

9. În ceea ce privește critica privind ecranul color TFT, tactil de minim 4 inch, Consiliul are în vedere că tehnologia în care este construit ecranul nu are relevanță în ceea ce privește scopul indicat de către autoritatea contractantă respectiv afișare și control a informațiilor referitoare la sistem, aceste tipuri de informații putând fi afișate și pe ecrane color cum ar fi cele în tehnologie LCD, LED, OLED, alfanumeric etc.

Pe de altă parte, Consiliul constată că, deși societatea contestatoare solicită înlocuirea display-ului TFT cu un afișaj LCT/LED/OLED/alfanumeric și implicit pierderea funcționalității de control tactil a sistemului ofertat, în contestație nu se regăsește niciun argument pentru care ar fi restrictivă solicitarea de control/programare cu ajutorul funcției tactile sau de ce ar fi restrictivă dimensiunea de minim 4 inch a ecranului.

Simplul fapt că autoritatea contractantă a prevăzut în fișele tehnice mai multe modalități de control (aplicație web, aplicație mobilă, ecran tactil) nu conduce la concluzia că cerința cu privire la ecranul tactil de minim 4 inch ar fi restrictivă.

Conform prevederilor art. 249 C.P.C potrivit căroră „cel care face o susținere în cursul procesului trebuie să o dovedească, în afară de cazurile anume prevăzute de lege” și a principiului de drept „probatio incumbit ei qui digit, non ei qui negat”, fiecare parte litigantă are obligația de a-și dovedi pretențiile, susținerile, prin producerea unor mijloace de probă legale, verosimile, pertinente și concludente.

Aplicând considerațiile teoretice anterior menționate la speța dedusă soluționării, se reține că SC ... SRL avea obligația să argumenteze și să probeze caracterul restrictiv al cerinței cu privire la funcția tactilă și la dimensiunea de minim 4 inch a ecranului color destinat controlului din fișele tehnice anterior menționate, astfel cum a procedat cu tehnologia de construcție a ecranului respectiv.

În consecință, Consiliul va admite, în parte, această critică, respectiv va dispune eliminarea cerinței ca afișajul să fie TFT.

Pentru toate aceste motive, în conformitate cu prevederile art. 26

alin. (2) și (5) din Legea nr. 98/2016, Consiliul va admite, în parte, contestația formulată de SC SRL, în contradictoriu cu COMUNA ȘCHEIA și va dispune remedierea documentației de atribuire în conformitate cu considerentele de mai sus, în termen de 15 zile de la primirea deciziei.

Referitor la solicitarea contestatoarei privind obligarea autorității contractante la plata de cheltuieli de judecată, Consiliul va reține că, potrivit art. 26 alin. (9) din Legea nr. 101/2016, „Consiliul poate obliga, la cerere, partea în culpă, la plata cheltuielilor efectuate pentru soluționarea contestației. Quantumul, detalierea și documentele doveditoare ale cheltuielilor efectuate sunt prezentate în cerere, care trebuie depusă înainte de pronunțarea deciziei de soluționare a contestației”.

Cheltuielile reclamate reprezintă onorariu de avocat în cuantum de 1.000 lei facturate cu factura seria SS nr. 183/27.10.2021 și achitate cu ordinul de plată cod referință IBK2021102905518 din 29.10.2021.

Aplicând prevederile art. 453 alin. (2) Cpc, conform cărora „când cererea a fost admisă numai în parte, judecătorii vor stabili măsura în care fiecare dintre părți poate fi obligată la plata cheltuielilor de judecată”, Consiliul va obliga autoritatea contractantă la plata sumei de 500 de lei către contestator, reprezentând cheltuieli de judecată acordate proporțional cu criticile din contestație care au fost admise.

Prezenta decizie este obligatorie pentru părți, în conformitate cu dispozițiile art. 28 alin. (1) din Legea nr. 101/2016.

Pentru aceste motive,
în baza legii și a mijloacelor de probă aflate la dosar,

CONSILIUL DECIDE:

În temeiul art. 26 alin. (2) și (5) din Legea nr. 98/2016, Consiliul admite, în parte, contestația formulată de SC SRL, în contradictoriu cu COMUNA ... și dispune remedierea documentației de atribuire în conformitate cu considerentele prezentei decizii, în termen de 15 zile de la primirea deciziei.

Obligă autoritatea contractantă să plătească SC SRL suma de 500 lei reprezentând cheltuieli de judecată.

Prezenta decizie este obligatorie pentru părți, în conformitate cu dispozițiile art. 28 alin. (1) din Legea nr. 101/2016.

Împotriva prezentei decizii se poate formula plângere în termen de 10 zile de la comunicare.

Redactată în 4 exemplare, conține 40 (patruzeci) pagini